

Fremsat den 7. februar 2018 af beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, pensionsbeskatningsloven og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

(Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, som ændret ved § 33 i lov nr. 1555 af 19. december 2017, foretages følgende ændringer:

1. §§ 5-7 affattes således:

»§ 5. Ret til fuld folkepension er betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.

Stk. 2. Er betingelsen for fuld pension efter stk. 1 ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.

Stk. 3. Forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden, jf. stk. 2, beregnes som en procent, der afrundes til nærmeste hele procent.

Stk. 4. Overgår en førtidspensionist til folkepension ved folkepensionsalderen, udbetales folkepensionen med samme procentandel som den, hvormed førtidspensionen hidtil har været fastsat.

§ 6. Ret til fuld førtidspension er betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Stk. 2. Er betingelsen for fuld pension efter stk. 1 ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Stk. 3. Forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden, jf. stk. 2, beregnes som en procent, der afrundes til nærmeste hele procent.

§ 7. Ved beregning af en procentandel af fuld pension beregnes først en fuld pension ved anvendelse af reglerne i ka-

pitel 2 a, 4 og 4 a. Det beregnede pensionsbeløb nedsættes ved at gange beløbet med den beregnede procent efter § 5, stk. 3, og § 6, stk. 3. Tillæg efter §§ 14 og 14 a nedsættes dog ikke.«

2. Efter § 7 indsættes før overskriften før § 8:

»§ 7 a. Udgør bopælstiden i optjeningsperioden mindre end 12 måneder, udbetales der ikke pension.«

3. § 9 ophæves.

4. § 10 affattes således:

»§ 10. Ved opgørelse af bopælstid medregnes kun bopælsperioder i optjeningsperioden, jf. § 5, stk. 1, og § 6, stk. 1. Flere bopælsperioder sammenlægges, og den samlede bopælstid afrundes til nærmeste hele antal måneder. En måned fastsættes til 30 dage.«

5. I § 15 b, stk. 3, ændres »Anmodning kan ikke indgives, hvis folkepensionen har været opsat« til: »Folkepensionen kan i alt opsættes«.

6. I § 15 e, stk. 1, 2. pkt., ændres »Venteprocenten opgøres« til: »Ved livsvarigt tillæg opgøres venteprocenten«.

7. I § 15 e, stk. 1, indsættes efter 2. pkt.:

»Ved tillæg udbetalt over 120 måneder, opgøres venteprocenten som forholdet mellem antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, og middellevetiden over en 10-årig periode i hele måneder for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet.«

8. I § 15 e, stk. 1, 3. pkt., der bliver 4. pkt., ændres »nærmeste hele procent« til: »to decimaler«.

9. I § 15 e, stk. 2, ændres »i to perioder, jf. § 15 b, stk. 3, opgøres venteprocenten for den opsatte pension som summen af venteprocenterne for hver periode« til: »to gange med mellemliggende pensionsudbetaling, jf. § 15 b, stk. 3, opgøres venteprocenten for hver periode for sig«.

10. I § 15 e, stk. 4, indsættes efter »venteprocenten«: »ved livsvarigt tillæg for opsat pension og venteprocenten ved tillæg for opsat pension udbetalt over 120 måneder«.

11. I § 15 f, stk. 2, indsættes efter »jf. § 15 e,«: »stk. 1, 2, pkt.,«.

12. I § 15 f indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Personer, der har ret til tillæg efter stk. 1, kan vælge at få udbetalt et højere månedligt tillæg til pensionen i 120 måneder, jf. stk. 4, eller vælge at få udbetalt et engangstillæg og et højere månedligt tillæg til den del af pensionen, der udgør pensionstillæg i 120 måneder, jf. stk. 5 og 6, i stedet for efter ordningen efter stk. 1.

Stk. 4. Det højere månedlige tillæg beregnes som venteprocenten, jf. § 15 e, stk. 1, 3. pkt., ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4 for den pågældende måned.

Stk. 5. Engangstillæg beregnes som antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, ganget med grundbeløbets fulde beløb, jf. § 49, delt med 12. Er betingelsen for fuld pension efter § 5, stk. 1, ikke opfyldt, nedsættes tillægget ved at gange med den beregnede procent efter § 5, stk. 3.

Stk. 6. Det højere månedlige tillæg, til den del af pensionen der udgør pensionstillæg, beregnes som venteprocenten, jf. § 15 e, stk. 1, 3. pkt., ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4 for den pågældende måned fratrukket grundbeløbet.

Stk. 7. Tillæg udbetales efter stk. 1, hvis der ikke er valgt udbetaling, jf. stk. 3, i forbindelse med anmodninger om opsættingsophør, anmodninger efter § 15 g om at få beregnet og udbetalt folkepension tillagt en venteprocent eller forud for den første pensionsudbetaling efter opsættingsperiodens ophør, hvis opsættingsperioden ophører uden anmodning. Der kan ikke vælges en anden ordning, efter afgørelsen om pensionsudbetaling i henhold til en ordning er meddelt.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 8.

13. I § 15 g, stk. 3, ændres »2. og 3. pkt.« til: »2.-4. pkt.«.

14. § 31, stk. 4, ophæves.

Stk. 5 bliver herefter stk. 4.

15. § 32 c, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

16. I § 33 b, stk. 1, ændres »nr. 14« til: »nr. 12«.

17. § 49, stk. 1, nr. 12 og 13, ophæves.

Nr. 14 bliver herefter nr. 12.

18. I § 49, stk. 4, 1. pkt., ændres »12-14« til: »12«.

19. I § 56 a, stk. 4, 1. pkt., ændres »brøkpension« til: »procentandel af fuld pension«.

20. § 72 d, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. For folkepensionister, der er berettiget til en procentandel af fuld pension, jf. § 5, stk. 2, nedsættes den beregnede supplerende pensionsydelse i forhold hertil, jf. § 5, stk. 3.«

§ 2

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1110 af 10. oktober 2014, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 1569 af 15. december 2015, og senest ved § 12 i lov nr. 1547 af 19. december 2017, foretages følgende ændringer:

1. § 9 a, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Udbetalingen kan ikke udskydes i mere end 10 år regnet fra den 1. i måneden efter, at medlemmet har nået folkepensionsalderen.«

2. § 14 c affattes således:

»§ 14 c. Ydelsen efter § 14 b, stk. 1, nedsættes med lige store beløb en gang hvert år, første gang den 1. i måneden 12 måneder efter, at medlemmet når folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension. Ydelsen bortfalder helt den 1. i måneden 5 år efter, at medlemmet har nået folkepensionsalderen.«

3. § 40 ophæves.

§ 3

I pensionsbeskatningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1088 af 3. september 2015, som senest ændret ved § 1 i lov nr. 1682 af 26. december 2017, foretages følgende ændring:

1. Efter § 49 B indsættes:

»§ 49 C. Engangstillæg udbetalt efter § 15 f, stk. 3, i lov om social pension medregnes i den skattepligtige indkomst. Beskatningen sker med satsen for indkomstskat efter personskattelovens § 6, satsen for sundhedsbidrag efter personskattelovens § 8 og satserne for kommunal indkomstskat og kirkeskat for det indkomstår, hvor engangstillægget medregnes i den skattepligtige indkomst. For skattepligtige, der svarer skat efter personskattelovens § 8 c, anvendes beskatningsprocenten efter personskattelovens § 8 c i stedet for satsen for kommunal indkomstskat.«

§ 4

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1096 af 13. september 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 660 af 8. juni 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 8, stk. 1, ændres »stk. 2« til: »stk. 2 og 3«, og som stk. 3 indsættes:

»Stk. 3. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler for behandling og opfølgning af sager på beskæftigelsesområdet, herunder særlige tidsfrister for visse typer af sager.«

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2018, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 2, nr. 1 og 2, træder i kraft den 1. januar 2019.

§ 6

Stk. 1. Lovens § 1, nr. 1 og 2, nr. 4 og nr. 14-20, finder ikke anvendelse for personer, som ved lovens ikrafttræden er tilkendt folkepension eller førtidspension eller for hvem, der er påbegyndt en sag om førtidspension efter lov om social pension. For disse personer finder de hidtil gældende regler i §§ 5-7, 10, § 31, stk. 4 og 5, § 32 c, stk. 2 og 3, § 33 b, stk. 1, § 49, stk. 1, nr. 12-14, § 49, stk. 4, § 56 a, stk. 4, og § 72 d, stk. 4, i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, anvendelse.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1 og 2, nr. 4 og nr. 14-20, finder ikke anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen inden den 1. juli 2025. For disse personer finder de hidtil gældende regler i §§ 5-7, 10, § 31, stk. 4 og 5, § 32 c, stk. 2 og 3, § 33 b, stk. 1, § 49, stk. 1, nr. 12-14, § 49, stk. 4, § 56 a, stk. 4, og § 72 d, stk. 4, i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, anvendelse.

Stk. 3. Lovens § 1, nr. 3, finder ikke anvendelse for personer, som er meddelt opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, og som ved lovens ikrafttræden er tilkendt førtidspension eller for hvem der er påbegyndt en sag om førtidspension efter lov om social pension. For disse personer finder den hidtil gældende § 9 i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, anvendelse.

Stk. 4. Lovens § 1, nr. 3, finder ikke anvendelse for personer, som er meddelt opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark inden den 1. september 2015, og som når folkepensionsalder-

ren inden den 1. januar 2021. For disse personer finder den hidtil gældende § 9 i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, anvendelse.

Stk. 5. Lovens § 1, nr. 8, finder ikke anvendelse for personer, der har optjent ret til venteprocent, og hvor opsætningsperioden er ophørt inden den 1. juli 2018.

Stk. 6. Lovens § 1, nr. 12, finder ikke anvendelse for den del af perioder med opsat pension og perioder med arbejde efter folkepensionsalderen, der ligger inden 1. juli 2018. For sådanne perioder finder de hidtil gældende regler i § 15 f, stk. 1 og 2, i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, anvendelse.

Stk. 7. For personer omfattet af stk. 1 og 2, som vælger at få udbetalt engangstillæg, jf. lovens § 1, nr. 12, og som ikke opfylder betingelsen for fuld pension efter den hidtil gældende § 5, stk. 1, i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, nedsættes engangstillægget forholdsmæssigt efter den hidtil gældende regel i § 5, stk. 2, i lov om social pension.

§ 7

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende på Færøerne, og som er beskæftiget på Færøerne for den danske stat eller for virksomheder og institutioner, der har sæde eller styrelse i den øvrige del af riget, er omfattet af § 2, for så vidt de i øvrigt opfylder betingelserne for medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 3. Lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges i Grønland for den danske stat eller for danske virksomheder og institutioner, er omfattet af § 2, for så vidt de i øvrigt opfylder betingelserne for medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Tilsvarende regler gælder for danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges for udenlandske virksomheder og institutioner i Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets indhold
- 2.1. Skærpede optjeningsregler
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.1.3.1. Optjening af ret til folke- og førtidspension
 - 2.1.3.2. Opgørelse af den optjente ret til folke- og førtidspension
 - 2.1.3.3. Beregning af procentandelen af fuld folke- og førtidspension
 - 2.1.3.4. Krav om mindsteoptjening for udbetaling af pension
 - 2.1.3.5. Udbetaling af en nedsat supplerende pensionsydelse
- 2.2. Harmonisering af flygtnings optjening af ret til førtidspension
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
- 2.3. Hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser
 - 2.3.3. Den foreslåede ordning
- 2.4. Ændringer i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP-loven)
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.5. Ændringer i pensionsbeskatningsloven
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.6. Ændringer i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven)
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.2. Overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.7. Overgangsordninger
 - 2.7.1. Beskæftigelsesministeriets overvejelser
 - 2.7.1.1. Overgangsordning for skærpede optjeningsregler
 - 2.7.1.2. Overgangsordning for harmonisering af flygtnings optjening af ret til førtidspension
 - 2.7.1.3. Overgangsordning for hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension
 - 2.7.2. De foreslåede overgangsordninger
 - 2.7.2.1. Overgangsregler for optjening af ret til folke- og førtidspension
 - 2.7.2.2. Overgangsregler ved harmonisering af flygtnings optjening af ret til førtidspension
 - 2.7.2.3. Overgangsregel for hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension
3. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) har sammen med Dansk Folkeparti den 20. juni 2017 indgået Aftale om flere år på arbejdsmarkedet.

Som led i aftalen er aftalepartierne enige om, at reglerne om optjening af ret til fuld folkepension og fuld førtidspension skærpes og tilpasses, så der bliver en bedre sammenhæng med reglerne for levetidsindeksering af folkepensionsalderen. Aftalepartierne er også enige om, at reglerne for

flygtnings opgørelse af bopælstid ved tilkendelse af førtidspension harmoniseres med reglerne for danskere og andre udlændinge, der kommer til Danmark. Herudover er aftalepartierne enige om, at det skal være muligt at få udbetalt tillæg for opsat pension hurtigere. Dette lovforslag udmønter disse dele af Aftale om flere år på arbejdsmarkedet.

Med den politiske aftale ønsker regeringen og Dansk Folkeparti (aftalepartierne) at skærpe kravet for optjening af ret til fuld folkepension, fuld supplerende pensionsydelse (ældrecheck) og fuld førtidspension, og tilpasse reglerne, så der bliver en bedre sammenhæng med reglerne for levetidsinddeksering af folkepensionsalderen. Det fremgår af aftalen, at reglerne skal ændres således, at man fremover skal have boet her i riget i 9/10 af perioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen for at kunne opnå ret til fuld folkepension og fuld supplerende pensionsydelse. Det fremgår endvidere af aftalen, at reglerne for fuld førtidspension skal justeres, så man fremover skal have boet her i riget i 9/10 af perioden fra det fyldte 15. år til tidspunktet for tilkendelse af førtidspension. Reglerne skal træde i kraft den 1. juli 2018 og omfatte alle, der opnår folkepensionsalderen den 1. juli 2025 eller senere. Herved sikres at alle, der har optjent ret til fuld folkepension efter de gældende regler ved lovens ikrafttræden får mulighed for at optjene ret til fuld folkepension efter de nye regler.

Herudover ønsker aftalepartierne, at reglerne for opgørelse af bopælstid ved tilkendelse af førtidspension til flygtninge, harmoniseres med reglerne for opgørelse af bopælstid for danskere og andre udlændinge, der kommer til Danmark. Det fremgår af aftalen, at reglerne skal ændres, så flygtninge fremover vil skulle bo 3 år i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen for at åbne retten til førtidspension, og at optjening af ret til førtidspension skal opgøres på grundlag af bopælstid her i riget. Flygtninge er dog omfattet af personkredsen i forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger og kan medregne bopæls- eller beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt i et andet EU/EØS-land eller Schweiz.

Endelig ønsker aftalepartierne at gøre reglerne for udbetaling af tillæg for opsat pension mere fleksible. Det fremgår af aftalen, at det skal være muligt for borgeren at vælge mellem tre ordninger om udbetaling af tillæg for opsat pension. Udover at borgeren skal kunne vælge at få udbetalt tillæg for opsat pension som livsvarigt tillæg, skal borgeren kunne vælge mellem to ordninger om hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension. Efter den ene af de nye ordninger vil borgeren få udbetalt tillæg til grundbeløb og pensionstillæg som en 10-årig ydelse. Efter den anden ordning vil borgeren få udbetalt et engangstillæg for det opsatte grundbeløb ved overgangen til pension og tillæg til den del af pensionen, der udgør pensionstillæg som en 10-årig ydelse.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Skærpede optjeningsregler

2.1.1. Gældende ret

Retten til dansk folke- og førtidspension er som hovedregel betinget af, at modtageren har dansk indfødsret, jf. § 2, stk. 1, i lov om social pension, fast bopæl her i riget, jf. § 3, stk. 1, samt har haft mindst 3 års fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen, jf. § 4. Disse betingelser er dog fraveget i en række tilfælde.

Bopælskravet betyder, at pensionister som hovedregel skal have fast bopæl i Danmark både på det tidspunkt, hvor der tilkendes pension og ved udbetaling af pensionen. Herudover er der som udgangspunkt et krav om mindst 3 års fast bopæl her i riget i optjeningsperioden mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen for at åbne retten til dansk pension.

Disse betingelser kan være fraveget efter lov om social pension, forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz og efter bilaterale aftaler m.v., som Danmark har indgået med andre lande.

Personer, omfattet af forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz, har ud fra et ligebehandlingsprincip mulighed for at åbne retten til dansk pension efter 12 måneders beskæftigelse eller bopæl i Danmark, som følge af adgangen til at sammenlægge optjeningsperioder fra lande omfattet af forordningen og derved opfylde kravet om 3 års bopæl, jf. § 4.

Optjening af ret til pension er baseret på bopælstid i riget i optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen, jf. § 10. Optjeningen af ret til pension ophører på det tidspunkt, hvorfra førtidspensionen ydes eller senest ved folkepensionsalderen.

Retten til fuld pension for personer over folkepensionsalderen er betinget af mindst 40 års fast bopæl her i riget i optjeningsperioden. Hvis betingelsen for fuld folkepension ikke er opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 40 år, jf. § 5, stk. 1 og 2.

Ved opgørelse af bopælstid for ret til folkepension sammenlægges flere bopælsperioder, og den samlede bopælstid nedsættes til nærmeste hele antal år.

Når en førtidspensionist overgår til folkepension fra folkepensionsalderen, udbetales pensionen med samme antal fyrretyvendele som det, hvormed pensionen hidtil har været udbetalt, jf. § 5, stk. 3.

Retten til fuld pension for personer under folkepensionsalderen (førtidspension) er betinget af, at bopælstiden udgør mindst 4/5 af tiden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Hvis betingelsen for fuld førtidspension ikke er opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 4/5 af tiden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Den beregnede andel af fuld førtidspension, nedsættes til nærmeste antal fyrretyvendele af fuld pension. Det fremgår af lovens § 6.

Ved opgørelse af bopælstid for ret til førtidspension sammenlægges flere bopælsperioder, og ved beregning af forholdet mellem bopælstiden og 4/5 af tiden fra det fyldte 15 år til det tidspunkt hvorfra pensionen ydes, afrundes de nævnte tider dog til nærmeste hele antal måneder, jf. § 10, 2. og 3. pkt.

Ved beregning af brøkfolkepension, som ydes med et antal fyrretyvendedele af fuld pension, beregnes først en fuld pension på baggrund af de indtægter, som pensionisten og en eventuel ægtefælle eller samlever har ved siden af den sociale pension, jf. reglerne om beregning af folkepension. Det herefter beregnede pensionsbeløb nedsættes til de beregnede antal fyrretyvendedele. Tilsvarende gælder, at ved beregning af brøkførtidspension, som ydes med et antal fyrretyvendedele af fuld pension, beregnes først en fuld pension ved anvendelse af reglerne om beregning af førtidspension. Det fremgår af § 7, 1. og 2. pkt.

Personligt tillæg, varmetillæg, petroleumstillæg og helbredstillæg, der kan ydes til folkepensionister, nedsættes ikke som følge af, at der ikke er optjent ret til fuld folkepension, jf. § 7, 3. pkt.

I tilfælde hvor en beregnet pension til en folkepensionist udgør mindre end et minimumsbeløb svarende til 1/40 af folkepensionens grundbeløb, udbetales pensionen ikke, jf. § 31, stk. 5. Ved opgørelse af minimumsbeløbet medregnes alle pensionsydelse, bortset fra tillæg efter lovens §§ 14 og 14 a. Det gælder tilsvarende, at en beregnet førtidspension ikke udbetales, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb svarende til 1/40 af førtidspensionen, jf. § 32 c, stk. 7.

Som følge af muligheden for at sammenlægge optjeningsperioder efter forordningen 883/04, vil der være ret til udbetaling af førtids- eller folkepension på baggrund af 12 måneders optjening.

Folkepensionister, der opfylder betingelserne for supplerende pensionsydelse (ældrecheck), og som ikke har optjent ret til en fuld folkepension, men alene til et antal fyrretyvendedele af fuld folkepension, får nedsat den supplerende pensionsydelse i forhold til det fastsatte antal fyrretyvendedele, som folkepensionisten har optjent ret til, jf. § 72 d, stk. 4.

2.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser

Efter Aftalen om flere år på arbejdsmarkedet skal optjeningskravet skærpes for ret til fuld førtidspension og fuld folkepension, herunder den supplerende pensionsydelse, så man fremover skal have boet i riget i 9/10 af optjeningsperioden mellem det fyldte 15. år og tidspunktet for tilkendelse af førtidspension eller folkepensionsalderen frem for 4/5 efter de gældende regler.

Efter de gældende regler udtrykkes den optjente ret til folkepension og førtidspension ved brøkdele af en fuld folkepension. Da kravet til optjening af fuld folkepension ligger fast på 40 år, kan alle optjeningsperioder udtrykkes som en brøk i forhold til 40 år. En fuld folkepension udtrykkes ved en brøk på 40/40 på baggrund af mindst 40 års bopæl i op-

tjeningsperioden. En optjent ret til folkepension, der er mindre end 40/40 udtrykkes som en brøkdel af 40. Tilsvarende gælder for førtidspension.

Efter aftalen kræver retten til fuld folkepension optjening i 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen i stedet for 40 år i optjeningsperioden. Dermed vil kravet for fuld optjening være stigende, i takt med stigende folkepensionsalder. Den optjente ret til både folke- og førtidspension kan udtrykkes ved en andel (procent) af fuld optjening, jf. nedenstående eksempel 1.

Eksempel 1. En enlig tilkendes førtidspension som 45-årig med optjent bopælstid på 24 år

Andel af optjent pension afrundet til nærmeste procent: <i>Modellen</i>   Procent \approx (Faktisk bopælstid i måneder) / (9/10 x teoretisk mulig optjeningsperiode i måneder)   <i>Det konkrete eksempel</i>   Procent \approx (24 år x 12 måneder) / (9/10 x (45 år-15 år) x 12 måneder)   Det svarer til: 89 % (afrundet fra 88,88 %) af fuld pension

Med aftalen om at skærpe kravene fra 40 års bopæl i optjeningsperioden (nu 4/5) til 9/10 dele af optjeningsperioden, og under hensyn til EU-retten, jf. nedenfor, skal der tages stilling til, hvordan bopælstiden for både førtids- og folkepension skal opgøres for at opnå den største grad af præcision.

Efter de gældende regler for førtidspension opgøres optjeningsperioden og optjeningsperioden i måneder. Flere bopælsperioder i optjeningsperioden sammenlægges, og den samlede bopælsperiode afrundes til nærmeste hele antal måneder. Ved opgørelsen regnes en måned for 30 dage.

Efter de gældende regler for folkepension sammenlægges flere bopælsperioder i optjeningsperioden, og den samlede bopælsperiode nedsættes til nærmeste hele antal år.

At bopælstiden ved opgørelsen af brøkpension for førtidspension i dag opgøres i måneder skal ses i sammenhæng med, at optjeningsperioden typisk er væsentlig kortere end ved folkepension. En nedrunding til hele antal år ville få væsentlig betydning for brøken.

En opgørelse af bopælstid i måneder indebærer en større parallelitet mellem reglerne for opgørelse af optjening af ret til førtidspension og folkepension.

Eksempel 2. En enlig tilkendes folkepension ved folkepensionsalder på 67 år med optjent bopælstid på 20,5 år

Andel af optjent folkepension afrundet til nærmeste hele måned i procent: <i>Modellen</i>   Procent \approx (Optjent bopælstid afrundet til hele måneder) / (9/10 x optjeningsperiode i måneder)

Det konkrete eksempel

Procent $\approx (20,5 \text{ år} \times 12 \text{ måneder}) / (9/10 \times 52 \text{ år} \times 12)$

Det svarer til 44 %. (afrundet fra 43,80 %)

Minimumsbeløbet for udbetaling af pension er efter gældende regler fastsat som 1/40 af fuld pension. Da minimumsbeløbet for optjening ikke længere kan udmåles på grundlag af en fast optjeningsperiode på 40 år, er det nødvendigt at ændre reglerne.

Efter § 4 i lov om social pension er der krav om 3 års bopæl i riget for at åbne retten til folke- eller førtidspension. Personer omfattet af forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, kan som følge af muligheden for at sammenlægge optjeningsperioder fra andre lande, åbne retten til pension efter 12 måneders beskæftigelse eller bopæl i Danmark.

Pension beregnet på grundlag af 12 måneders optjening vil udgøre et faldende beløb i takt med at optjeningsperioden forlænges ved stigende folkepensionsalder. Efter artikel 57 i forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger er et land forpligtet til at give ret til social pension, når der er optjent pension på baggrund af sammenlagt mindst 12 måneders optjening. Den optjente ret efter 12 måneders bopæl eller beskæftigelse i Danmark kan - på baggrund af den forlængede optjeningsperiode og det skærpede optjeningskrav til ret til fuld pension - derfor ikke længere udtrykkes ved 1/40.

Med en ophævelse af de gældende regler om mindsteudbetaling svarende til satsen for 1/40 af henholdsvis folkepensionens grundbeløb og førtidspension og forslaget om indførelse af en betingelse om mindst 12 måneders optjening for ret til både folke- og førtidspension, vil 12 måneders kravet i sig selv medføre en bagatelgrænse for ret til pension.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at lovforslaget er i overensstemmelse med forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz, idet ligebehandlingsreglerne og eksportretten sikres.

De bilaterale aftaler m.v. om social sikring, som Danmark har indgået med tredjelande, indeholder regler om koordinering af landenes lovgivning. Aftalerne indeholder ikke bestemmelser om, hvordan de sociale sikringssystemer skal indrettes. Aftalerne hviler på ligebehandling og gensidighed. En ændring af optjeningsprincippet vil derfor ikke i sig selv have nogen indflydelse på disse aftaler, der bygger på national lovgivning.

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.1.3.1. Optjening af ret til folke- og førtidspension

Det foreslås, at retten til fuld folkepension gøres betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen. Hvis betingelsen for fuld folkepension ikke er opfyldt, fastsættes pensio-

nen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.

Det foreslås endvidere, at retten til fuld førtidspension gøres betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Hvis betingelsen for fuld førtidspension ikke er opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Forslaget indebærer en skærpelse af optjeningskravet for ret til fuld folkepension fra 40 års bopæl (nu 4/5 af optjeningsperioden) til 9/10 af optjeningsperioden for ret til fuld pension. Med den stigende folkepensionsalder øges optjeningsperioden for ret til folkepension. Forslaget indebærer således også, at kravet til optjeningsperioden for ret til fuld folkepension øges i takt med folkepensionsalderen. Forslaget indebærer ligeledes en skærpelse af optjeningskravet for ret til fuld førtidspension fra nu 4/5 af optjeningsperioden til 9/10 af optjeningsperioden.

Der foreslås ikke ændringer i forhold til, hvordan bopælstiden skal opgøres, jf. dog under afsnit 2.2. om harmonisering af flytningens ret til førtidspension. Optjeningen af ret til pension sker som udgangspunkt på baggrund af fast bopæl her i riget i optjeningsperioden. Der er fravigelser hertil efter lov om social pension, forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz og efter bilaterale aftaler m.v., som Danmark har indgået med andre lande.

2.1.3.2. Opgørelse af den optjente ret til folke- og førtidspension

Ved opgørelsen af den optjente ret til henholdsvis folke- og førtidspension foreslås det, at flere bopælsperioder sammenlægges, og den samlede bopælstid afrundes til nærmeste hele antal måneder, hvor en måned fastsættes til 30 dage. Det svarer til opgørelsen efter de gældende regler for ret til førtidspension.

Det foreslås, at forholdet mellem bopælstiden og optjeningsperioden beregnes som en procent, der afrundes til nærmeste hele procent af den fulde optjening.

2.1.3.3. Beregning af procentandelen af en fuld folke- og førtidspension

Det foreslås, at der ved beregning af en procentandel af fuld folke- og førtidspension, først beregnes en fuld pension på baggrund af de indtægter pensionisten og en eventuel ægtefælle eller samlever har ved siden af den sociale pension. Denne beregning for folkepension foretages på baggrund af reglerne i lov om social pension om beregning af folkepension, jf. lovens kapitel 4, om opsat pension og optjening af venteprocent efter lovens kapitel 2 a og efter lovens § 72 d om supplerende pensionsydelse. Beregning for førtidspension foretages på baggrund af reglerne i lovens kapitel 4 a. Først herefter nedsættes det beregnede pensionsbeløb til den beregnede procent, som pensionen udbetales i forhold til.

2.1.3.4. Krav om mindsteoptjening for udbetaling af pension

Det foreslås, at hvis bopælstiden i optjeningsperioden udgør mindre end 12 måneder, udbetales der ikke pension. Samtidig foreslås det, at ophæve bestemmelserne om, at pensionen ikke udbetales, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb, jf. § 31, stk. 4 og § 32 c, stk. 2.

Forslaget om en minimums bopælstid i optjeningsperioden imødekommer kravet efter artikel 57 i forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz om, at der er ret til udbetaling af social pension ved en optjening på mindst 12 måneders beskæftigelse eller bopælstid i Danmark.

Det foreslåede mindstekrav på 12 måneders optjening af ret til pension for udbetaling af pension indebærer således en ny bagatelgrænse.

2.1.3.5. Udbetaling af en nedsat supplerende pensionsydelse

Det foreslås, at for folkepensionister, der er berettigede til en procentandel af fuld pension, nedsættes den beregnede supplerende pensionsydelse (ældrechecken) i forhold hertil. Det svarer til de gældende regler, hvorefter der for folkepensionister, der er berettiget til et antal fyrretyvendele af fuld folkepension, sker en nedsættelse af den beregnede supplerende pensionsydelse i forhold til det fastsatte antal fyrretyvendele, som folkepensionisten har optjent ret til.

2.2. Harmonisering af flygtninges optjening af ret til førtidspension

2.2.1. Gældende ret

For flygtninge, der har fået opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven, gælder særlige regler om ret til førtidspension.

Efter udlændingelovens § 7, stk. 1, gives der efter ansøgning opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951 (konventionsstatus). Efter udlændingelovens § 7, stk. 2, gives der efter ansøgning opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen ved en tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (beskyttelsesstatus).

En flygtning, der befinder sig uden for Danmark, kan blive genbosat i Danmark efter aftale med De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR) eller lignende international organisation. Det sker på baggrund af udlændingelovens § 8.

Der gælder to undtagelser for flygtninge, der er meddelt opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7 eller § 8, for så vidt angår ret til og optjening af social pension. Der stilles ikke krav om dansk statsborgerskab, og ved opgørelse af bopælstiden her i riget medregnes bopælstid i oprindelseslandet. Det samme gælder bopælstid i andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til udlændingelovens § 7. Bopælstid i oprindelseslandet med-

regnes også i forhold til kravet om en mindstebopælstid på 3 år.

Der gælder desuden særlige regler vedrørende medregning af bopælstid i oprindelseslandet: 1) Medregning af bopælstiden i oprindelseslandet finder anvendelse, uanset om den pågældende opnår dansk statsborgerskab. 2) Medregning af bopælstiden i oprindelseslandet finder kun anvendelse, så længe den pågældende har fast bopæl her i riget. Dog har flygtninge, der er omfattet af forordning 883/04, ret til at få udbetalt samme beløb som i Danmark, hvis de flytter til et land inden for EU/EØS-området eller Schweiz. 3) Medregning af bopælstiden i oprindelseslandet finder ikke anvendelse for perioder, hvor der er ret til pension fra oprindelseslandet eller andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til udlændingelovens § 7.

Ved lov nr. 995 af 30. august 2015 blev reglerne om opgørelse af bopælstid for ret til folkepension for flygtninge, der har fået opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven, senest harmoniseret med reglerne for opgørelse af bopælstid for ret til folkepension for danskere og andre udlændinge. Reglerne for opgørelse af bopælstid for ret til folkepension indeholdt tidligere en tilsvarende ret til sidestilling af bopælstid fra oprindelseslandet, som gælder for førtidspension. Ved lovændringen blev der fastsat en overgangsordning, hvorefter harmoniseringen efter denne lov ikke finder anvendelse ved opgørelse af optjeningsgrundlaget for ret til folkepension for udlændinge, som er meddelt opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark før den 1. september 2015, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021. Personer der er omfattet af denne overgangsbestemmelse har ret til at få opgjort bopælstiden efter den indtil 1. september 2015 gældende § 9 i lov om social pension.

2.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser

Efter Aftale om flere år på arbejdsmarkedet skal reglerne for opgørelse af bopælstid for flygtninge ved tilkendelse af førtidspension harmoniseres med reglerne for øvrige personer (danskere og andre udlændinge), der kommer til Danmark, og ikke opfylder optjeningskravet for ret til fuld førtidspension.

Harmoniseringen kan gennemføres ved at ophæve særreglen for flygtninge, hvorefter flygtninge får godskrevet bopælsår fra hjemlandet m.v., når optjening af ret til førtidspension opgøres. Herefter vil de almindelige regler om optjening af ret til førtidspension også gælde for flygtninge.

Ændringen indebærer, at flygtninge herefter ikke kan modtage førtidspension, før de har haft fast bopæl i Danmark i 3 år. Flygtninge omfattet af forordning 883/04 kan medregne bopæls- eller beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt i et andet EU/EØS-land eller Schweiz. Flygtninge vil - på lige fod med andre, der kommer til Danmark - i de første 3 år efter ankomsten til Danmark, have mulighed for at søge om økonomisk hjælp efter reglerne i lov om aktiv so-

cialpolitik og vil således have mulighed for at få integrationsydelse.

Efter 3 års bopæl vil der være mulighed for at få tilkendt førtidspension, hvis personen opfylder betingelserne herfor. Da førtidspensionen alene vil være optjent på grundlag af bopælstiden i Danmark, vil der for flygtninge, som tilkendes førtidspension allerede efter 3 års bopæl være tale om en relativ lav procentandel af fuld pension. Førtidspensionen

vil efter § 27 a i lov om aktiv socialpolitik kunne suppleres op til integrationsydelsesniveau, jf. aktivlovens § 22, indtil opholdskravet i aktivlovens § 11, stk. 3, om 7 år ud af 8 år for at opnå ret til kontant- eller uddannelseshjælp er opfyldt, jf. tabel 1. For personer, der opfylder opholdskravet om 7 år ud af 8 år, kan hjælpen efter aktivloven pr. måned højst udgøre det beløb, der ville kunne udbetales, hvis ansøgeren havde været berettiget til fuld førtidspension.

Antal år i DK	1	2	3	4	5	6	7	8
Gældende regler								
Førtidspension	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944
Årlig ydelse i alt	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944
Forslag								
Integrationsydelse	146.532	146.532	146.532	-	-	-	-	-
Førtidspension	-	-	-	16.571	16.571	16.571	16.571	16.571
Supplement	-	-	-	129.961	129.961	129.961	129.961	161.125
Årlig ydelse i alt	146.532	146.532	146.532	146.532	146.532	146.532	146.532	177.696 ¹

Anm.: Eksempel med en enlig førtidspensionist over 30 år med forsørgerpligt og 0 års bopæl i Danmark. Det antages at personen tilkendes førtidspension så snart det er muligt efter 3 års bopæl. Eksemplet er ekskl. evt. danskstillæg og øvrige tillægsydelse, såsom boligstøtte m.v.

¹Når opholdskravet om 7 ud af 8 år for ret til kontant- eller uddannelseshjælp er opfyldt, vil en førtidspensionist have mulighed for at modtage supplerende hjælp, så pensionisten i alt får hjælp, der som minimum svarer til niveauet for den hjælp, som pensionisten ellers ville være berettiget til (kontanthjælp), og hjælpen højst kan udgøre det beløb, der ville kunne udbetales, hvis pensionisten havde været berettiget til fuld førtidspension.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Med forslaget gennemføres harmoniseringen af optjeningsreglerne for ret til førtidspension ved at ophæve § 9 i lov om social pension. Dermed omfattes flygtninge af de samme optjeningsregler, som gælder for øvrige udlændinge og danskere, der har haft ophold i andre lande.

Forslaget indebærer, at flygtninge på samme måde som danskere skal have haft mindst 3 års fast bopæl her i riget efter det fyldte 15. år for at åbne retten til førtidspension, og flygtninge ligestilles med alle andre borgere, som alene er berettiget til optjent pension på baggrund af bopælstiden her i riget. Efter forslaget vil flygtninge, indtil de opfylder kravet om mindst 3 års fast bopæl her i riget, kunne være berettiget til integrationsydelse, jf. aktivlovens § 22. Herefter vil flygtninge, der opfylder betingelserne for tilkendelse af førtidspension være berettiget til en optjent førtidspension på baggrund af mindst 3 års bopæl her i riget. Hjælpen efter § 27 a i aktivloven til personer, der ikke modtager fuld førtidspension, og som ikke opfylder opholdskravet i aktivlovens § 11, stk. 3, om 7 ud af 8 års ophold i Danmark, kan pr. måned højst udgøre et beløb, der svarer til integrationsydelsen, jf. aktivlovens § 22. Herefter kan hjælpen efter aktivlovens § 27 a pr. måned højst udgøre det beløb, der ville kunne udbetales, hvis ansøgeren havde været berettiget til fuld førtidspension.

2.3. Hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension

2.3.1. Gældende ret

Ved lov nr. 319 af 5. maj 2004 blev der med virkning fra 1. juli 2004 givet alle, der har ret til folkepension, mulighed for at vælge at udskyde pensionen og deltage aktivt på arbejdsmarkedet mod senere at få forhøjet den løbende pension med et tillæg for den opsatte pension.

Folkepensionen kan opsættes efter anmodning forud for opsætningsperioden, når der forinden eller samtidig er søgt om folkepension, jf. § 15 b, stk. 1, i lov om social pension. Anmodning om opsat pension skal ligesom ansøgningen om folkepension indgives til Udbetaling Danmark.

Ved lov nr. 659 af 8. juni 2017 blev det muligt at anmode om opsat pension med tilbagevirkende kraft, jf. § 15 g, stk. 1. Det betyder, at personer, der har arbejdet efter folkepensionsalderen og først søger om folkepension, når de ønsker at overgå til folkepension, kan få folkepension tillagt en venteprocent for perioder fra den 1. i måneden efter at have nået folkepensionsalderen. Det er herefter ikke længere en forudsætning for retten til at optjene venteprocent, at borgeren forud for opsætningsperioden har søgt om folkepension og anmodet om, at pensionen opsættes. Reglerne om opsat folkepension med tilbagevirkende kraft har virkning for personer, der har nået folkepensionsalderen den 1. september 2017 eller senere.

I opsætningsperioden optjenes ret til at få forhøjet pensionen, når udbetalingen af folkepensionen begynder. Pensionen forhøjes med en procentdel – venteprocenten – der bliver større jo længere tid pensionen opsættes.

Efter de gældende regler i § 15 f, stk. 1 og 2, udbetales tillæg for opsat pension som et livsvarigt månedligt tillæg sammen med pensionen. Tillægget beregnes ud fra den optjente venteprocent. Tillægget beregnes som venteprocenten ganget med den beregnede folkepension for den pågældende måned.

Efter de gældende regler i § 15 e, stk. 1, opgøres venteprocenten som forholdet mellem det antal måneder, pensionen har været opsat og middellevetiden i hele måneder i den pågældende tilbagetrækningsalder. Venteprocenten afrundes til nærmeste hele procent. Har pensionen været opsat i to perioder, afbrudt af pensionsudbetaling, opgøres en samlet

venteprocent som summen af procenterne for hver af de to perioder, jf. § 15 e, stk. 2.

Det følger af den gældende regel i § 15 e, stk. 4, at beskæftigelsesministeren er bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om opgørelsen af venteprocenten ved livsvarigt tillæg. Der er fastsat nærmere regler herom ved bekendtgørelse nr. 560 af 30. maj 2013 om opsat pension.

2.3.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser

Det fremgår af Aftale om flere år på arbejdsmarkedet, at aftaltpartierne ønsker, at det skal være muligt for borgeren at vælge mellem tre ordninger om udbetaling af tillæg for opsat pension. Udover at borgeren skal kunne vælge at få udbetalt tillæg for opsat pension som livsvarigt tillæg, skal borgeren kunne vælge mellem to ordninger om hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension. Efter den ene af de nye ordninger vil borgeren få udbetalt tillæg til grundbeløb og pensionstillæg som en 10-årig ydelse. Efter den anden ordning vil borgeren få udbetalt et engangstillæg for det opsatte grundbeløb ved overgangen til pension og tillæg til den del af pensionen, der udgør pensionstillæg, som en 10-årig ydelse. Der skal gives valgfrihed mellem den gældende ordning om livsvarigt tillæg og de nye muligheder om fremrykket udbetaling af tillæg for opsat pension.

Det følger af Aftale om flere år på arbejdsmarkedet, at venteprocenten, ved udbetaling af tillæg over 10 år, vil skulle beregnes efter samme principper som i dag, og at det skal være muligt at udbetale tillæg for opsat pension over en 10-årig periode. Beskæftigelsesministeriet vurderer i den forbindelse, at venteprocenten vil kunne opgøres som forudsat i aftalen ud fra middelevetiden over en 10-årig periode. Middelevetiden over en 10-årig periode vil kunne fastsættes på grundlag af det samme statistiske materiale, der ligger til grund for opgørelsen af middelevetiden, som anvendes i dag til at opgøre venteprocenten ved livsvarigt tillæg.

Ifølge aftalen skal det også være muligt at få udbetalt et engangstillæg for det opsatte grundbeløb. Det fremgår af bilaget til den politiske aftale, at engangstillægget skal beregnes som varigheden af udskydelsen i måneder gange årets sats for fuldt grundbeløb delt med 12. Det fremgår samtidig af aftalen, at engangstillægget som udgangspunkt skal svare til de fremtidige ventetillæg til grundbeløbet, som personen ville få udbetalt over en 10-årig periode eller livsvarigt. For at værdien af engangstillægget så vidt muligt skal svare til den forventede størrelse af de samlede tillæg udbetalt over en 10-årig periode eller livsvarigt, vurderer Beskæftigelsesministeriet, at dette bedst opnås ved fremadrettet at afrunde venteprocenten til to decimaler i stedet for til nærmeste hele procent, som efter gældende regler.

Endelig fremgår det af aftalen, at der skal gives valgfrihed mellem de gældende regler, og de nye muligheder for fremrykket udbetaling af tillæg for opsat pension. Da en pensionist som følge heraf kan være omfattet af forskellige ordninger, er det Beskæftigelsesministeriets vurdering, at det vil være mest hensigtsmæssigt, at venteprocenten for to perioder fremover ikke skal lægges sammen. I stedet kan vente-

procenterne holdes adskilt, og der beregnes herefter tillæg for den opsatte pension på baggrund af venteprocenten for hver periode hver for sig.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Ud over, at borgeren kan vælge den gældende ordning om livsvarigt tillæg for opsat pension, betyder forslaget, at det fremover også vil være muligt at vælge mellem yderligere to ordninger om fremrykket udbetaling af tillæg for opsat pension. Efter den ene ordning udbetales et højere månedligt tillæg i 120 måneder til grundbeløb og pensionstillæg, og efter den anden ordning udbetales et engangstillæg for det opsatte grundbeløb og et højere månedligt tillæg i 120 måneder, til den del af pensionen der udgør pensionstillæg.

Efter forslaget vil der fremover være to måder at opgøre venteprocenten på, henholdsvis ved livsvarigt tillæg og ved tillæg udbetalt over 120 måneder. Det foreslås, at venteprocenten ved tillæg udbetalt over 120 måneder opgøres som forholdet mellem antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, og middelevetiden over en 10-årig periode for personer på pensionistens alder på tidspunktet for opsættin- gens ophør. Det foreslås som følge heraf, at beskæftigelsesministeren også bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om opgørelsen af venteprocenten ved tillæg udbetalt over 120 måneder, herunder om opgørelsen af middelevetiden over en 10-årig periode.

Det foreslås, at engangstillægget for det opsatte grundbeløb beregnes som antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, ganget med udbetalingsårets sats for fuldt grundbeløb delt med 12. Personer, der ikke har optjent ret til fuld folkepension, vil efter forslaget få nedsat engangstillægget ved at tillægget ganges med den beregnede procent, som den øvrige pension nedsættes efter. Da engangstillægget beregnes ud fra årets sats for fuldt grundbeløb, vil engangstillægget ikke skulle indtægtsreguleres. Den del af pensionen, som udgør engangstillægget, vil derfor ikke kunne kræves tilbagebetalt i forbindelse med den årlige efterregulering af pensionen.

Herudover foreslås det, at venteprocenten fremover afrundes til to decimaler, og at venteprocenter for to perioder med opsat pension ikke skal lægges sammen, som efter gældende regler.

For at borgeren kan tage stilling til, hvilken af de tre ordninger borgeren ønsker at være omfattet af, vil Udbetaling Danmark skulle vejlede om de tre ordninger og de øvrige regler af betydning for borgerens valg af ordning.

Kommunen skal yde generel vejledning. Den vejledning, som findes på borger.dk anses normalt for at have et niveau, der svarer til, hvad der forstås ved generel vejledning. Hvis borgeren har behov for detaljeret vejledning, skal kommunen henvise borgeren til Udbetaling Danmark. Kommunen skal dog yde bistand til borgere, som vurderes at have særlige behov, fx ved at hjælpe med at udfylde og indgive ansøgninger til Udbetaling Danmark, at sørge for at borgeren kan medvirke ved behandlingen af sin sag hos Udbetaling Dan-

mark, og varetage kontakten til Udbetaling Danmark på borgerens vegne. Udbetaling Danmark skal henvise borgere til kommunen, som skønnes at have behov for helhedsorienteret vejledning eller personlig bistand.

Udbetaling Danmarks og kommunens vejledningspligt følger af gældende regler herom, herunder forvaltningslovens § 7, §§ 2 og 3 i lov om Udbetaling Danmark og §§ 4 og 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Herudover har forvaltningsmyndigheder pligt til på eget initiativ at yde vejledning til borgere, når der er et konkret behov for det.

2.4. *Ændringer i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP-loven)*

2.4.1. *Gældende ret*

Efter § 9 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, kan udbetaling af ATP udskydes regnet fra folkepensionsalderen. Udbetalingen kan dog ikke udskydes til ud over det fyldte 75. år, jf. § 9 a, stk. 1, 2. pkt. Tillægspensionen forhøjes, for hver måned udbetalingen udskydes, jf. § 9 a, stk. 1, 3. pkt.

Retten til dødsfaldsydelse nedsættes efter den gældende § 14 c i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension årligt med lige store beløb fra og med det år, hvori medlemmet fylder 66 år, til og med det år, hvori medlemmet fylder 69 år, således at retten til ydelsen helt bortfalder ved medlemmets fyldte 70. år.

Når et medlem af ATP Livslang Pension afgang ved døden, udbetales der en dødsfaldsydelse til en eventuel efterlevende ægtefælle eller samlever. Dødsfaldsydelsen har siden den 1. september 2009 været fastsat til 50.000 kr., jf. § 4, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1710 af 15. december 2015 om beregning og udbetaling af Arbejdsmarkedets Tillægspension og engangsbeløb i forbindelse med et ATP-medlems død. Hvis medlemmet dør før det 66. år, udbetales den fulde ydelse på 50.000 kr. til en efterlevende ægtefælle eller samlever. Derefter nedsættes den udbetalte ydelse med 10.000 kr. i hvert af de efterfølgende 5 år for helt at bortfalde, når medlemmet fylder 70 år.

§ 40 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension sikrer, at personer, født i marts 1898, omfattes af ATP-ordningen i fuldt omfang, selv om vedtagelsen af lovforslaget i 1964 skete senere end forudsat, og dermed ikke omfattede denne persongruppe.

2.4.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Den gældende § 9 a, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension forudsætter en folkepensionsalder på 65 år. Med en adgang til udskydelse af udbetaling af ATP op til det fyldte 75. år, har det med den gældende bestemmelse været hensigten, at medlemmerne skulle have mulighed for at udskyde og forhøje ATP-udbetalingen i op til 10 år.

Folkepensionsalderen ændres nu for visse årgange, jf. Aftale om senere tilbagetrækning fra 2011. Folketinget har så-

ledes med § 1 a i lov om social pension, vedtaget, at folkepensionsalderen gradvist forhøjes således, at den pr. 1. januar 2019 stiger fra 65 år til 65½ år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1954 til den 30. juni 1954. For personer født senere end den 30. juni 1954 stiger folkepensionsalderen gradvist med et halvt år ad gangen indtil den i loven fastsatte højeste folkepensionsalder nås.

Det foreslås på den baggrund, at § 9 a, stk. 1, 2. pkt. ændres, således at bestemmelsen ikke forudsætter en bestemt folkepensionsalder. Med forslaget sikres ligebehandling mellem nuværende og fremtidige folkepensionister, idet alle medlemmer af ATP-ordningen efter forslaget får mulighed for at udskyde og forhøje udbetalingen af ATP i op til 10 år, uanset hvilken folkepensionsalder medlemmet har i henhold til § 1 a i lov om social pension.

Den gældende bestemmelse forudsætter en folkepensionsalder på 65 år. Med en gradvis nedsættelse af ydelsen med lige store beløb fra og med det år, hvor medlemmet fylder 66 år, til og med det år, hvor medlemmet fylder 69 år, har det med den gældende bestemmelse været hensigten, at dødsfaldsydelsen skulle nedsættes over fem år, startende et år efter overgangen til folkepension, hvorefter den helt bortfalder.

På baggrund af den ændrede folkepensionsalder foreslås, at § 14 c i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ændres, så der ikke anføres bestemte aldersgrænser, men således at nedsættelsen af dødsfaldsydelsen altid sker over en 5-årig periode, hvorefter den bortfalder. Dermed sikres ligebehandling mellem nuværende og fremtidige folkepensionister, uanset hvilken folkepensionsalder medlemmet har i henhold til § 1 a i lov om social pension. Hvis den gældende model for nedsættelse af ydelsen derimod fastholdes, således at den påbegyndes ved medlemmets 66-årsdag, vil nedsættelsen af dødsfaldsydelsen for medlemmer med senere pensionsalder begynde, før de går på pension.

De foreslåede bestemmelser tager således højde for den gradvise forhøjelse af folkepensionsalderen for visse årgange, jf. Aftale om senere tilbagetrækning fra 2011.

§ 40 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension omfatter personer der er født i marts 1898. Der lever ikke længere personer, der er omfattet af bestemmelsen. Det foreslås på den baggrund, at § 40 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ophæves.

2.5. *Ændringer i pensionsbeskatningsloven*

2.5.1. *Gældende ret*

Efter gældende regler vil det engangstillæg, der med lovforslagets § 1, nr. 12, foreslås indført i § 15 f, stk. 3, i lov om social pension, være skattepligtigt som personlig indkomst og ligesom anden personlig indkomst indgå i beregningsgrundlaget for topskat.

Der vil således – afhængigt af skatteyderens øvrige indkomstforhold – kunne opstå tilfælde, hvor der skal betales topskat af engangstillægget.

2.5.2. Overvejelser og den foreslåede ordning

Udbetaling af tillæg for opsat pension i form af det engangstillæg, som foreslås indført i § 15 f, stk. 3, i lov om social pension, med lovforslagets § 1, nr. 12, kan på grund af progressionen i beskatningen i højere grad medføre, at modtageren skal betale topskat, end hvis tillægget for den opsatte pension var blevet udbetalt livsvarigt eller over 10 år med et heraf følgende mindre beløb. Det indgår derfor i Aftale om flere år på arbejdsmarkedet, at engangstillægget ikke skal indgå i grundlaget for beregning af topskat.

Det foreslås derfor, at der indsættes en bestemmelse i pensionsbeskatningslovens § 49 C, som udtrykkeligt fastsætter, hvorledes beskatningen af engangstillægget skal ske. Med forslaget skabes således en særlig hjemmel til at friholde engangstillægget fra at blive medregnet til topskattegrundlaget.

2.6. Ændringer i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven)

2.6.1. Gældende ret

Efter gældende regler i retssikkerhedslovens § 2, stk. 3 bestemmer børne- og socialministeren, på beskæftigelsesområdet efter forhandling med beskæftigelsesministeren og på ældreområdet efter forhandling med ældreministeren, hvilke sager retssikkerhedsloven helt eller delvis skal gælde for.

Det fremgår videre af retssikkerhedslovens § 8, stk. 1 og 2, at henholdsvis børne- og socialministeren og ældreministeren kan fastsætte regler for behandling og opfølgning af sagerne, herunder særlige tidsfrister for visse typer af sager inden for ministrenes respektive ansvarsområder.

Ved kongelig resolution af 28. juni 2015 er det bestemt, at ressortansvaret for sager vedrørende ydelser til personer, der permanent er uden for arbejdsmarkedet samt en række særydelser, herunder folkepension, førtidspension, boligstøtte, børnetilskud samt hjælp til betaling af enkeltudgifter efter aktivloven overføres fra det ved den kongelige resolution oprettede Social- og Indenrigsministerium til Beskæftigelsesministeriet. De nævnte sagsområder hørte indtil ressortomlægningen under Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold.

2.6.2. Overvejelser og den foreslåede ordning

Bemyndigelsesbestemmelsen i retssikkerhedslovens § 8 blev ikke konsekvensrettet i forbindelse med ressortomlægningen i 2015. Det foreslås på den baggrund, at præcisere retssikkerhedslovens § 8 ved at tilføje et nyt stk. 3 til bemyndigelsesbestemmelsen, således at beskæftigelsesministerens adgang til at fastsætte regler for behandling af sager omfattet af retssikkerhedsloven på beskæftigelsesområdet præciseres.

Der henvises til forslaget § 4, nr. 1 og bemærkningerne hertil.

2.7. Overgangsordninger

2.7.1. Beskæftigelsesministeriets overvejelser

Efter Aftalen om flere år på arbejdsmarkedet skal optjeningskravet skærpes for ret til fuld førtidspension og fuld folkepension, så man fremover skal have boet i riget i 9/10 af optjeningsperioden mellem det fyldte 15. år og tidspunktet for tilkendelse af førtidspension eller folkepensionsalderen frem for 4/5 efter de gældende regler. Det følger også af aftalen, at reglerne for opgørelse af bopælstid for flygtninge ved tilkendelse af førtidspension skal harmoniseres med reglerne for øvrige personer (danskere og andre udlændinge), der kommer til Danmark og ikke opfylder optjeningskravet for ret til fuld førtidspension. Endelig fremgår det, at det skal være muligt at få tillæg for opsat pension udbetalt hurtigere end efter den gældende ordning om livsvarigt tillæg for opsat pension.

2.7.1.1. Overgangsordning for skærpede optjeningsregler

Det er aftalt, at de nye optjeningsregler for ret til folkepension skal træde i kraft den 1. juli 2018 og omfatte alle, der når folkepensionsalderen fra den 1. juli 2025 eller senere. For personer, der når folkepensionsalderen inden den 1. juli 2025 finder de hidtil gældende regler om 40 års optjening i optjeningsperioden for ret til fuld folkepension anvendelse. Med en 7-årig overgangsordning sikres, at personer, der ved lovens ikrafttrædelse den 1. juli 2018 har optjent ret til fuld folkepension efter de gældende regler, men som når folkepensionsalderen den 1. juli 2025 eller senere, kan optjene ret til fuld folkepension efter de nye regler. Desuden skal det sikres, at personer, for hvem, der er påbegyndt sag om førtidspension inden 1. juli 2018, ikke omfattes af de skærpede optjeningsregler.

2.7.1.2. Overgangsordning for harmonisering af flygtnings optjening af ret til førtidspension

Efter aftalen træder reglerne om skærpede optjeningsregler i kraft ved nye tilkendelser af førtidspension fra den 1. juli 2018 for personer, der når folkepensionsalderen den 1. juli 2025 eller senere. Den gældende § 9 i lov om social pension finder fortsat anvendelse for flygtninge, for hvem der er påbegyndt en sag om tilkendelse af førtidspension før den 1. juli 2018.

For at en flygtning, der er indrejst i Danmark før 1. september 2015, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021 kan bevare sin retsstilling efter § 2 i lov nr. 995 af 30. august 2015, skal der udfærdiges en overgangsregel, hvorefter denne persongruppe ved tilkendelse af førtidspension før 1. januar 2021 omfattes af den gældende § 9 i lov om social pension ved opgørelse af optjeningsgrundlaget for ret til folkepension.

2.7.1.3. Overgangsordning for hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension

Efter aftalen skal reglerne om hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension træde i kraft 1. juli 2018. Ifølge afta-

len fastholdes livsvarige ventetillæg for pension, som er opsat over en periode før 1. juli 2018. Det vil sige, at der vil kunne ske hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension, for så vidt angår pension, som er opsat efter 1. juli 2018.

2.7.2. De foreslåede overgangsordninger

2.7.2.1. Overgangsregler for optjening af ret til folke- og førtidspension

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2018, og at den nye model for optjening af ret til folke- og førtidspension på baggrund af bopælstid i 9/10 af optjeningsperioden omfatter alle, der når folkepensionsalderen den 1. juli 2025 eller senere. Med en 7-årig overgangsordning sikres, at personer, der ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2018 allerede har optjent ret til fuld folkepension efter de gældende regler, men som når folkepensionsalderen fra den 1. juli 2025 eller senere, har mulighed for at optjene ret til fuld folkepension efter de foreslåede regler gældende fra 1. juli 2025.

Da førtidspensionister overgår til folkepension med ret til den samme optjente andel af fuld pension, som førtidspensionen har været udbetalt efter, foreslås det, at det også er de hidtil gældende regler om optjening, der skal gælde ved tilkendelse af førtidspension for personer, der når folkepensionsalderen før den 1. juli 2025.

Endelig er personer, for hvem der er påbegyndt sag om førtidspension inden 1. juli 2018, ikke omfattet af de skærpede optjeningsregler.

Eksempler på virkning af overgangsordning

Eksempel 1

En person, der er født i 1959 og er fyldt 59 år den 1. juli 2018, opnår folkepensionsalderen på 67 år i 2026. Optjeningsperioden for folkepension er 52 år, og retten til fuld pension er betinget af, at den pågældende har haft bopæl i riget i 9/10 af de 52 år. Det svarer til 46,8 år. Den pågældende har allerede optjent ret til pension ved 40 års bopæl i riget pr. 1. juli 2018 og skal optjene yderligere 6,8 år i den følgende 8 års periode for at få ret til fuld folkepension.

Eksempel 2

En person, der er født i 1963 og fyldt 55 år den 1. juli 2018, opnår folkepensionsalderen på 68 år i 2031. Optjeningsperioden for folkepension er 53 år, og den pågældende har ret til fuld folkepension, hvis pågældende har haft bopæl i riget i 9/10 af de 53 år. Det svarer til 47,7 år. Den pågældende har allerede optjent ret til folkepension ved 40 års bopæl den 1. juli 2018 og skal dermed optjene yderligere 7,7 år i den efterfølgende periode på 13 år for at få ret til fuld folkepension.

2.7.2.2. Overgangsregler ved harmonisering af flygtninges optjening af ret til førtidspension

Det foreslås, at harmoniseringen af flygtninges optjening af ret til førtidspension ved ophævelse af § 9 i lov om social pension finder anvendelse for sager om tilkendelse af førtidspension, der påbegyndes den 1. juli 2018 eller senere. For flygtninge, for hvem, der er påbegyndt en sag om førtidspension inden den 1. juli 2018, finder den indtil da gældende § 9 i lov om social pension fortsat anvendelse.

Efter § 2, stk. 2, i lov nr. 995 af 30. august 2015 finder den indtil 1. september 2015 gældende § 9 i lov om social pension fortsat anvendelse ved opgørelse af optjeningsgrundlaget for ret til folkepension for udlændinge, som er meddelt opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark før 1. september 2015, og som har opnået folkepensionsalderen før den 1. januar 2021. Denne regel sikrer alene muligheden for at side stille bopælstid fra oprindelseslandet med bopæl her i riget ved tilkendelse af folkepension.

Det foreslås, at der fastsættes en overgangsordning, hvorefter flygtninge, som er omfattet af denne overgangsbestemmelse, og som tilkendes førtidspension, sikres samme rettigheder i forhold til opgørelse af bopælstid, som de ville have haft efter denne overgangsbestemmelse ved direkte overgang til folkepension.

2.7.2.3. Overgangsregel for hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension

Efter forslaget vil muligheden for at vælge fremrykket udbetaling af tillæg for opsat pension alene skulle gælde for perioder med opsat pension og perioder med arbejde efter folkepensionsalderen fra og med loven træder i kraft den 1. juli 2018. Pensionister, der har haft opsat pensionen i en periode hen over ikrafttrædelsen, og som vælger hurtigere udbetaling af tillægget, vil få beregnet livsvarigt tillæg for perioden før ikrafttrædelsen og fremrykket udbetaling af tillægget for opsat pension for perioden efter ikrafttrædelsen.

3. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention giver ikke som sådan en ret til at modtage sociale ydelser. Det følger dog af konventionens artikel 14 (forbudet mod diskrimination) sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol (ejendomsretten), at staterne er forpligtet til ikke at forskelsbehandle personer i sammenlignelige situationer med hensyn til modtagelse af sociale ydelser, medmindre forskelsbehandlingen er sagligt begrundet og proportional.

Højesteret har i en dom af 15. februar 2012 trykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2012, side 1761, vurderet, at et krav om ophold her i landet i 7 år inden for de seneste 8 år for ret til kontanthjælp var foreneligt med bl.a. konventionens artikel 14 sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol.

Højesteret henviste til, at formålet med at yde en mere begrænset bistand i form af integrationsydelse og starthjælp, indtil modtageren efter ophold i Danmark i en vis periode havde optjent ret til mere omfattende bistand i form af kontanthjælp, bl.a. var at få flere i arbejde og færre på offentlig

forsørgelse og – for udlændinges vedkommende – at styrke deres samlede integration i det danske samfund.

Højesteret henviste endvidere til, at et skattefinansieret velfærdssystem nødvendigvis må indeholde kriterier for afgrænsning af den personkreds, der kan komme i betragtning til de ydelser, som stilles til rådighed, og at det i denne forbindelse må anses for sagligt at anvende et optjeningsprincip, hvorefter en person, hvad enten denne er dansk statsborger eller udlænding, skal have opholdt sig i Danmark i en vis periode, inden den pågældende kan modtage den højeste bistandsydelse fra det offentlige. Højesteret fastslog, at dette må gælde, selv om et sådant krav efter sin natur i højere grad vil ramme udlændinge end danske statsborgere. I forhold til spørgsmålet om proportionalitet henviste Højesteret til, at introduktionsydelsen eller starthjælpen ikke var den eneste ydelse, som udlændinge havde mulighed for at få.

Endelig udtalte Højesteret, at det ved den samlede bedømmelse af reglernes forenelighed med artikel 14 måtte tages i betragtning, at medlemsstaterne efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis har en forholdsvis bred skønsmargen, når det drejer sig om tilrettelæggelsen af den sociale og økonomiske politik.

Det er vurderingen, at det er foreneligt med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention at harmonisere flygtninges ret til førtidspension med andre udlændinge og danskeres ret hertil, idet alle grupper herved ligestilles. Forslaget er således på dette punkt ikke udtryk for forskelsbehandling. Der er derimod tale om at ophæve en særlig gunstig retsstilling for flygtninge.

En konsekvens af forslaget er dog, at personer med varig og væsentligt nedsat arbejdsevne, som ikke kan forsørge sig selv gennem ordinær beskæftigelse, vil blive holdt på integrationsydelse, hvis de har opholdt sig her i landet mindre end 3 år, og derefter alene vil have ret til at supplere deres brøkpension op til integrationsydelsesniveau, frem til de opfylder opholdskravet om 7 ud af 8 års ophold.

Integrationsydelsen, som er udtryk for indirekte forskelsbehandling som følge af nationalitet, er begrundet med behovet for et optjeningsprincip samt et integrationshensyn, idet man ønsker at give et økonomisk incitament til at integrere sig gennem det danske arbejdsmarked.

På baggrund af Højesterets dom af 15. februar 2012 kan det give anledning til tvivl, om et optjeningsprincip i sig selv kan udgøre en saglig grund til at forskelsbehandle, eller om der skal foreligge en yderligere saglig grund i form af fx et integrationshensyn. Forslaget om ændring af optjeningsreglerne for ret til førtidspension for flygtninge ses ikke at indeholde en sådan yderligere saglig grund til forskelsbehandlingen end optjeningsprincippet i sig selv. Der er derfor en procesrisiko for, at domstolene i en konkret sag vil anse fastholdelsen af en person med varig og væsentlig nedsat arbejdsevne på integrationsydelse eller integrationsydelsesniveau for at være i strid med artikel 14 sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

På trods af den nævnte tvivl, der er forbundet med en fortolkning af Højesterets dom af 15. februar 2012, er det vurderingen, at der er tungtvejende grunde til at anse forslaget for at være i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Der lægges herved vægt på, at det efter Højesterets dom må anses for sagligt at anvende et optjeningsprincip, hvorefter en person, hvad enten denne er dansk statsborger eller udlænding, skal have opholdt sig i Danmark i en vis periode, inden den pågældende kan modtage den højeste bistandsydelse fra det offentlige, og at dette gælder, selv om et sådant krav efter sin natur i højere grad vil ramme udlændinge end danske statsborgere. I forhold til spørgsmålet om proportionalitet lægges der vægt på, at en person med varig og væsentlig nedsat arbejdsevne, der fastholdes på integrationsydelse eller integrationsydelsesniveau, fortsat vil have mulighed for at modtage andre ydelser, og at medlemsstaterne efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis har en forholdsvis bred skønsmargen, når det drejer sig om tilrettelæggelsen af den sociale og økonomiske politik.

Det er endvidere vurderingen, at forslaget er foreneligt med Flygtningekonventionen og FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (handicapkonventionen).

Det bemærkes, at de oven for nævnte betragtninger vedrørende artikel 14 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention også vil gøre sig gældende i forhold til artikel 5 i handicapkonventionen (bestemmelsen om lighed og ikke-diskrimination).

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Samlet set skønnes forslaget at indebære ydelsesmæssige merudgifter før skat og tilbageløb på 49,3 mio. i 2018, 258,4 mio. kr. i 2019, 408,7 mio.kr. i 2020 og 509,3 mio. kr. i 2021, og ydelsesmæssige mindreudgifter som en varig effekt når forslaget er fuldt indfaset på i størrelsesordenen 850 mio. kr. i årene omkring 2050. Efter skat og tilbageløb skønnes merudgifterne til 23,2 mio. i 2018, 121,7 mio. kr. i 2019, 192,6 mio.kr. i 2020 og 240,2 mio. kr. i 2021, og mindreudgifter som en varig effekt på godt 400 mio. kr. årligt fuldt indfaset.

4.1. Skærpelse af bopælstiden for optjening af ret til fuld folkepension, supplerende pensionsydelse og førtidspension

Forslaget indebærer en skærpelse af optjeningskravet for ret til fuld førtids- og folkepension, herunder den supplerende pensionsydelse, så man fremover skal have boet i riget i 9/10 af optjeningsperioden mellem det fyldte 15. år og tidspunktet for tilkendelse af førtidspension eller folkepensionsalderen frem for 4/5 af den tilsvarende optjeningsperiode efter de gældende regler, svarende til 40 års bopælstid for folkepension med nuværende folkepensionsalder. Forslaget øger dermed kravet til bopælsperioden således, at personer, der efter gældende regler får reduceret deres pensioner på baggrund af reglerne om optjening, i stedet vil modtage en lavere pension. Endvidere vil personer, der har en bopælstid

mellem på 4/5 og 9/10 af optjeningsperioden, og som under gældende regler kan se frem til en fuld pension, fremover også modtage en brøkpension som følge af de skærpede optjeningsregler. Herudover indebærer forslaget, at bopælstiden for folkepension fremover opgøres i måneder (afrundet) i stedet for år.

En nedgang i den sociale pension, og dermed den samlede indkomst, vil for en del af persongruppen medføre en stig-

Tabel 2: Offentlige merudgifter ved skærpelse af bopælstiden for optjening af ret til fuld folkepension, - supplerende pensionsydelse og -førtidspension

Mio. kr., 2018-priser	2018	2019	2020	2021	2045	Varigt
Stat	-1,0	-3,3	-5,3	-7,3	-470,2	-470,2
Folkepension	0,0	0,0	0,0	0,0	-454,3	-454,3
Personlige tillæg til pensionister	0,0	0,0	0,0	0,0	16,4	16,4
Boligydelser til pensionister	0,0	0,0	0,0	0,0	8,4	8,4
Førtidspension	-1,4	-4,4	-7,2	-10,0	-56,2	-56,2
Hjælp til personer uden ret til fuld førtidspension	0,3	0,8	1,4	1,9	11,1	11,1
Boligsikring	0,1	0,3	0,5	0,8	4,4	4,4
Kommuner	-2,4	-7,0	-12,0	-16,7	-77,1	-77,1
Offentlige merudgifter før skat og tilbageløb af afgifter	-3,4	-10,3	-17,3	-24,0	-547,3	-547,3
Offentlige merudgifter efter skat og tilbageløb af afgifter	-1,6	-4,9	-8,3	-11,4	-267,0	-267,0

Som følge af den betydelige indfasningsperiode, herunder overgangsordning for personer som opnår folkepensionsalderen før den 1. juli 2025, er de samlede offentlige mindredgifter relative begrænsede i de første år. Forslaget skønnes at ville berøre ca. 93.000 personer årligt fuldt indfaset i årene omkring 2045, når samtlige brøkpensionister i gruppen af pensionister kan forventes at være omfattet af de nye regler. Heraf 78.000 folkepensionister og 15.300 førtidspensionister.

Det skønnes endvidere med betydelig usikkerhed, at forslaget vil medføre administrative merudgifter for Udbetaling Danmark til bl.a. tilpasning af IT-systemer og øget sagsbehandling på størrelsesordenen 1-2,7 mio. kr. årligt.

4.2. Harmonisering af regler for flygtninges optjening af førtidspension

Forslaget indebærer, at opgørelse af bopælstid for flygtninge ved tilkendelse af førtidspension harmoniseres med reglerne for øvrige personer (danskere og andre udlændinge), der kommer til Danmark og ikke opfylder optjeningskravet for ret til fuld førtidspension. Som følge af den fore-

ning i udbetalt personligt tillæg efter pensionsloven eller hjælp efter § 27 a i aktivloven til brøkpensionister samt eventuel boligstøtte.

Forslaget skønnes samlet set at medføre offentlige mindredgifter efter skat og tilbageløb af afgifter på 1,6 mio. kr. i 2018, stigende til et varigt provenu på ca. 270 mio.kr. fra 2045, jf. tabellen nedenfor.

slåede harmonisering af optjeningsreglerne for førtidspension, vil flere personer fremover få reduceret deres pension, idet de ikke opfylder optjeningskravet for ret til fuld førtidspension. Den fastsatte brøkpension anvendes også ved udbetaling af den pågældendes folkepension. Forslaget vil endvidere indebære, at flygtninge ikke kan modtage førtidspension, før de har haft fast bopæl i riget i 3 år. Flygtninge vil, på lige fod med andre, i de første 3 år efter ankomsten til Danmark, have mulighed for at søge om økonomisk hjælp efter reglerne i lov om aktiv socialpolitik og vil således have mulighed for få udbetalt integrationsydelse.

En nedgang i den sociale pension, og dermed den samlede indkomst, vil for en del af persongruppen alt andet lige medføre en stigning i udbetalt hjælp efter § 27 a i aktivloven til brøkpensionister, og senere som folkepensionist personligt tillæg efter pensionsloven, samt eventuel boligstøtte.

Forslaget skønnes samlet set at medføre offentlige mindredgifter efter skat og tilbageløb af afgifter på 3,2 mio. kr. i 2018, stigende til et varigt provenu på ca. 140 mio.kr. fra 2048, jf. tabellen nedenfor.

Tabel 3: Offentlige merudgifter ved harmonisering af regler for flygtninges optjening af førtidspension

Mio. kr., 2018-priser	2018	2019	2020	2021	2048	Varigt
Stat	-1,3	-3,9	-6,2	-8,6	-111,5	-111,5
Folkepension	0,0	0,0	0,0	0,0	-91,9	-91,9
Personlige tillæg til pensionister	0,0	0,0	0,0	0,0	27,6	27,6
Boligydelser til pensionister	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,5
Førtidspension	-2,3	-7,2	-11,7	-16,0	-85,9	-85,9
Hjælp til personer uden ret til fuld førtidspension	0,6	2,0	3,4	4,7	24,9	24,9

Boligsikring	0,3	0,9	1,6	2,2	13,8	13,8
Integrationsydelse	0,1	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5
Kommuner	-5,7	-17,1	-28,6	-39,3	-199,3	-199,3
Offentlige merudgifter før skat og tilbageløb af afgifter	-7,0	-21,0	-34,8	-47,9	-310,8	-310,8
Offentlige merudgifter efter skat og tilbageløb af afgifter	-3,2	-9,4	-15,5	-21,3	-139,0	-139,0

Som følge af den betydelige indfasningsperiode, er de samlede offentlige mindreudgifter relative begrænsede i de første år.

Forslaget skønnes at ville berøre ca. 7.800 personer årligt fuldt indfaset i årene omkring 2048, når samtlige flygtninge, der modtager førtidspension, kan forventes at være omfattet af de nye regler.

Det skønnes endvidere med betydelig usikkerhed, at forslaget vil medføre administrative merudgifter for Udbetaling Danmark til implementeringsomkostninger på 1,4 mio. kr. og øgede driftsomkostninger på 0,2 mio. kr. årligt.

4.3. Hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension

Forslaget indebærer, at der foruden efter de eksisterende regler om udbetaling som et livsvarigt tillæg gives mulighed

Tabel 4: Offentlige merudgifter ved hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension

Mio. kr., 2018-priser	2018	2019	2020	2021	2051	Varigt
Stat	59,7	289,7	460,8	581,2	0,3	0,0
Folkepension	59,7	289,7	460,8	581,2	0,3	0,0
Kommuner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Offentlige merudgifter før skat og tilbageløb af afgifter	59,7	289,7	460,8	581,2	0,3	0,0
Offentlige merudgifter efter skat og tilbageløb af afgifter	28,0	136,0	216,4	272,9	0,1	0,0

Det forventes, at forslaget vil have en begrænset positiv effekt på arbejdsudbuddet som følge af ændret tilbagetrækningsadfærd. Der indregnes dog ikke en arbejdsudbudsvirkning, da der ikke findes tilstrækkeligt empirisk grundlag for at skønne konkret over denne effekt.

Det skønnes endvidere med betydelig usikkerhed, at forslaget vil medføre administrative merudgifter for Udbetaling Danmark til implementeringsomkostninger på 10,6 mio. kr. samt øgede driftsomkostninger på 2,6-3,7 mio. kr. årligt. Endelig vil forslaget medføre merudgifter til systemmæssige tilretninger hos SKAT på i alt 6,8 mio. kr. over en femårig periode, som følge af, at udbetalingen af ventetillægget som et engangsbeløb fritages fra topskatten.

De økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Lovforslaget har ingen konsekvenser for regionerne.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

for udbetaling af ventetillægget for opsat pension over en ti-årig periode, eller at ventetillægget til grundbeløbet udbetales som et engangsbeløb ved overgangen til folkepension, mens den resterende del udbetales over 10 år. Engangsbeløbet vil ikke indgå i grundlaget for beregning af topskatten.

Udbetalingen af ventetillægget over en tiårig periode eller delvis som et engangsbeløb bidrager til en fremrykning af udgifterne hertil, hvorfor forslaget i de første år skønnes at medføre øgede udgifter til folkepension på 28 mio. kr. efter skat og tilbageløb af afgifter i 2018 stigende til godt 270 mio. kr. i 2021, hvorefter udgifterne på langt sigt neutraliseres, når forslaget er fuldt indfaset i årene omkring 2050, jf. tabellen nedenfor.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget indeholder ændrede krav til myndighedernes opgørelse af bopælsperioder for optjening af ret til pension og ændrede regler for beregning og udbetaling af tillæg for opsat pension. I det omfang at de skærpede krav for optjening fører til, at flere personer modtager en procentandel af en fuld pension end efter gældende regler, vil forslaget have administrative konsekvenser for borgerne, som i højere grad kan have behov for at søge om supplerende hjælp efter henholdsvis § 27 a i lov om aktiv socialpolitik og efter reglerne om personlige tillæg i lov om social pension. De mere fleksible regler om opsat pension indeholder ikke som sådan administrative konsekvenser for borgerne, udover at den enkelte borger får mulighed for at tage stilling til, hvilken udbetalingsform den pågældende foretrækker.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Social pension (folkepension og førtidspension) er ydelse, som er omfattet af koordineringsreglerne i forordning 883/04 om koordinering af medlemslandenes sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz. Det væsentligste for-

mål med koordineringsreglerne er at sikre, at personer ikke mister rettigheder, når de bevæger sig over landegrænserne. Dette sikres især gennem sammenlægning af tilbagelagte forsikringsperioder i medlemslandene, udbetaling af ydelser til personer, der bor i et andet medlemsland samt ligebehandling ved anvendelse af medlemslandenes lovgivning.

Forordningen indeholder ikke bestemmelser om harmonisering af medlemslandenes lovgivning om social sikring. Det er op til det enkelte medlemsland selv at fastlægge indholdet af de sociale sikringsordninger, herunder betingelserne for ret til ydelser.

Pensionsreglerne i forordningen tager udgangspunkt i, at der gælder optjeningsprincipper for ret til pension. Forordningen fastsætter ikke regler for, hvordan denne optjening skal indrettes.

Det vurderes, at forslaget er i overensstemmelse med forordningens regler, idet ligebehandlingsreglerne, eksportretten og reglerne om sammenlægning sikres.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har været i ekstern høring i perioden fra den 20. november 2017 til den 18. december 2017. Udkastet til lovforslag er den 18.-19. december 2017 sendt til en række høringsparter, som ved en fejl ikke havde modtaget den oprindelige høring, med en forlænget høringsfrist til den 3. januar 2018. Følgende myndigheder og organisationer m.v. er hørt: Advokatsamfundet, Akademikerne, Anke-

styrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ATP, Business Denmark, Børsmæglerforeningen, CEPOS, Cevea, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmission, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Iværksætterforening, Dansk Journalistforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Told- og Skatteforbund, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske Seniorer, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, DI, DTL, Erhvervsstyrelsen – Team Effektiv Regulering, Finans Danmark, Finansforbundet, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, FOA, Foreningen af Danske Skatteankenævn, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Forsikring og Pension, Frie Funktionærer, FSR – danske revisorer, FTF, HK-kommunal, HK-Privat, HORESTA, Håndværksrådet, Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, KRIFA, Kristelig Arbejdsgiverforening, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen for førtidspensionister, Landsskatteretten, Ledernes Hovedorganisation, LO, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Rigsrevisionen, Rådet for etniske minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, SEGES, Skatteankestyrelsen, SOS mod Racisme, SRF Skattefaglig Forening, Udbetaling Danmark, UNHCR, Ældre Sagen, Færøernes Landsstyre via Rigsombudsmanden på Færøerne og Grønlands Selvstyre via Rigsombudsmanden i Grønland.

10. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/ Merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Stat: 2018: 2,3 mio. kr. 2019: 7,2 mio. kr. 2020: 11,5 mio. kr. 2021: 15,9 mio. kr. Kommuner: 2018: 8,1 mio. kr. 2019: 24,1 mio. kr. 2020: 40,6 mio. kr. 2021: 56,0 mio. kr. Regioner: Ingen	Stat: 2018: 59,7 mio. kr. 2019: 289,7 mio. kr. 2020: 460,8 mio. kr. 2021: 581,2 mio. kr. Kommuner: 2018: 0 mio. kr. 2019: 0 mio. kr. 2020: 0 mio. kr. 2021: 0 mio. kr. Regioner: Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslagets administrative konsekvenser forventes at medføre følgende mindreudgifter for hhv. stat, kommuner og regioner: Stat: Ingen Kommuner: Ingen Regioner: Ingen	Lovforslagets administrative konsekvenser forventes at medføre følgende merudgifter for hhv. stat, kommuner og regioner: Stat: 2018: 3,0 mio. kr. 2019: 2,3 mio. kr. 2020: 2,2 mio. kr. 2021: 2,1 mio. kr. Kommuner: 2018: 17,1 mio. kr. 2019: 3,1 mio. kr. 2020: 2,9 mio. kr. 2021: 2,9 mio. kr. Regioner: Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Flere personer vil have behov for at ansøge om supplement til en nedsat pension.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	JA	NEJ
		X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den gældende regel i § 1 a i lov om social pension fastsætter folkepensionsalderen og indekseringen af folkepensionsalderen. Efter de gældende regler forhøjes folkepensionsalderen gradvist og indekseringen betyder, at aldersgrænsen på længere sigt følger den stigende levetid. De gældende bestemmelser om regulering af folkepensionsalderen blev indført ved lov nr. 1586 af 20. december 2006, hvorefter det hvert 5. år skal beregnes, om folkepensionsalderen skal reguleres på baggrund af Danmarks Statistiks opgørelse af gennemsnitlige levetider for 60-årige. Folkepensionsalderen er siden blevet forhøjet ved lov nr. 1386 af 28. december 2011, og den første regulering skete ved lov nr. 1810 af 23. december 2015.

Efter den gældende regel i § 5, stk. 1, er retten til fuld pension, for personer over folkepensionsalderen, betinget af mindst 40 års fast bopæl her i riget.

Efter den gældende regel i § 10, 1. pkt., medregnes kun bopælsperioder mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen i optjeningsperioden.

Optjeningsprincippet baseres på bopælstiden her i riget mellem det fyldte 15. og det fyldte 65. år, som er folkepensionsalderen i dag. Det betyder, at den længste teoretiske mulige optjeningsperiode er 50 år.

Retten til fuld folkepension opnås efter en bopælstid på 40 år. Det betyder, at en person alene skal have boet her i landet i 40 år, af de 50 mulige år, for at få ret til fuld pension. Dette svarer til, at bopæl i 40/50 (4/5) af den teoretisk mulige bopælstid er tilstrækkeligt for at opnå ret til fuld folkepension.

Hvis betingelsen for fuld pension ikke er opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 40 år, jf. § 5, stk. 2. Fuld pension udtrykkes ved en brøk på 40/40 på baggrund af 40 års bopæl i optjeningsperioden. En optjent ret til folkepension, der er mindre end 40/40, udtrykkes som en brøkdelt af 40 år (brøkpension). En person, der har optjent ret til folkepension på baggrund af 20 års bopæl i Danmark i optjeningsperioden, har således optjent ret til 20/40 af en fuld folkepension.

Det følger af den gældende § 5, stk. 3, at når en førtidspensionist overgår til folkepension fra folkepensionsalderen,

udbetales pensionen med samme antal fyrretyvendele, som førtidspensionen hidtil har været fastsat til.

Optjeningsprincippet baseres på den faktiske bopælstid her i riget. Der kan dog optjenes ret til social pension i andre tilfælde. Det følger af § 8, at følgende perioder kan sidestilles med bopæl her i riget ved opgørelse af bopælstid, 1) forhyring med dansk skib, 2) ophold i udlandet som udsendt repræsentant for en dansk offentlig myndighed, 3) ophold i udlandet i øvrigt som beskæftiget i offentlig dansk interesse, 4) ophold i udlandet som ansat i et dansk firmas filial eller datterselskab og 5) ophold i udlandet med henblik på uddannelse. Ved opgørelsen medregnes dog ikke den tid, i hvilken der samtidig optjenes sociale pensionsrettigheder i udlandet. Efter forordning 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, kan der, for personer omfattet af forordningens personkreds, optjenes ret til social pension på baggrund af beskæftigelsesperioder i Danmark.

Det foreslås, at § 5 nyaffattes.

Det foreslås i *stk. 1*, at ret til fuld folkepension er betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.

Den nyaffattede bestemmelse i *stk. 1* viderefører betingelsen i den gældende § 5, stk. 1, om fast bopæl her i riget for optjening af retten til pension. Bestemmelsen viderefører også reglen i den gældende § 10 om, at optjeningsperioden er fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.

Med forslaget er kravet for optjening af ret til fuld folkepension skærpet, ved at man fremover skal have boet her i riget i 9/10 af perioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen. Det skærpede krav betyder fx, at en person, med en folkepensionsalder på 67 år, alene har mulighed for at optjene ret til fuld folkepension, hvis personen opfylder optjeningsbetingelserne i 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det fyldte 67. år. Med skærpelsen bliver der en bedre sammenhæng med reglerne om optjening af ret til pension og levetidsindekseringen af folkepensionsalderen, idet løbende forhøjelser af folkepensionsalderen ellers utilstillet ville medføre lempelser af optjeningskravene.

Efter forslaget fremgår kravet til længden af optjeningsperioden for ret til fuld folkepension og definitionen af optjeningsperioden nu af den samme bestemmelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at når betingelsen for fuld pension ikke er opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.

Den nyaffattede bestemmelse i *stk. 2* viderefører det gældende princip om, at personer, der ikke opfylder betingelsen

for fuld pension, får fastsat pensionen forholdsmæssigt i forhold til optjeningsperioden. Forslaget er samtidig en konsekvens af forslaget om at ændre kravet for ret til fuld folkepension fra 40 år (nu 4/5 af optjeningsperioden) til 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen. Som følge af at optjeningsperioden forøges i takt med den stigende folkepensionsalder, er det ikke længere muligt at udtrykke kravet til optjeningen som et bestemt antal år. Det betyder, at det ikke længere er muligt at udtrykke optjeningen som en brøk i forhold til 40 år.

Det foreslås i *stk. 3*, at forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden, jf. *stk. 2*, beregnes som en procent, der afrundes til nærmeste hele procent.

Nedenfor i eksempel 3 fremgår en model og et eksempel på en andel af optjent folkepension.

Eksempel 3. En enlig tilkendes folkepension ved folkepensionsalder på 67 år med optjent bopælstid på 20,5 år
Andel af optjent folkepension afrundet til nærmeste hele måned i procent: <i>Modellen</i>   Procent \approx (Optjent bopælstid afrundet til hele måneder) / (9/10 x optjeningsperiode i måneder)   <i>Det konkrete eksempel</i>   Procent \approx (20,5 år x 12 måneder) / (9/10 x 52 år x 12)   Det svarer til 44 %. (afrundet fra 43,80 %)

I *stk. 4* foreslås, at når en førtidspensionist overgår til folkepension ved folkepensionsalderen, udbetales folkepensionen med samme procentandel som den, hvormed førtidspensionen hidtil har været fastsat.

Det betyder, at førtidspensionister overgår til folkepension med en uændret procentandel af pensionen, i forhold til den procentandel, som førtidspensionen hidtil har været fastsat til. Indholdsmæssigt er der tale om en videreførelse af den gældende regel i § 5, *stk. 3*, hvorefter der ved tilkendelsen af førtidspension er gjort endeligt op med, hvilken andel af pensionen, der er optjent ret til. Der er alene tale om en sproglig konsekvensændring som følge af, at optjeningen fremover udtrykkes som en procentandel af fuld pension.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1.-2.1.3.

Efter den gældende regel i § 6, *stk. 1*, i lov om social pension er ret til fuld førtidspension betinget af, at bopælstiden udgør mindst 4/5 af årene fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Optjeningsprincippet for førtidspension er udformet på baggrund af reglerne om retten til fuld folkepension således, at der er ret til fuld førtidspension, hvis den faktiske bopælstid ved pensionstilkendelsen udgør mindst 4/5 af perioden fra det fyldte 15. år og til det tidspunkt, hvorfra der ydes pension. Der henvises til bemærkningerne om gældende ret til § 5 ovenfor.

Hvis betingelsen for fuld førtidspension ikke er opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 4/5 af tiden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Den beregnede del af fuld pension nedsættes til nærmeste antal fyrretyvendedele af fuld pension, jf. § 6, *stk. 2*.

Det foreslås at § 6 nyaffattes.

Det foreslås i *stk. 1*, at ret til fuld førtidspension er betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Den nyaffattede bestemmelse i *stk. 1* viderefører betingelserne i den gældende § 6, *stk. 1*, om fast bopæl her i riget for optjening af retten til pension, og om at optjeningsperioden er fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra førtidspensionen ydes. Bestemmelsen viderefører samtidigt, at optjeningsprincippet for førtidspension udformes på baggrund af reglerne om retten til fuld folkepension.

Med forslaget skærpes kravet for optjening af ret til fuld førtidspension, ved at man fremover skal have boet her i riget i 9/10 af perioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra førtidspensionen ydes. Det skærpede krav betyder, at en person, som tilkendes førtidspension, alene har mulighed for at optjene ret til fuld førtidspension, hvis personen opfylder optjeningsbetingelserne i 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra førtidspensionen ydes.

Skærpelsen er en følge af den samtidige skærpelse af optjeningskravet for retten til fuld folkepension, som giver en bedre sammenhæng med reglerne om optjening af ret til pension og levetidsindekseringen af folkepensionsalderen.

Det foreslås i *stk. 2*, at hvis betingelsen for fuld pension ikke er opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Den nyaffattede bestemmelse i *stk. 2* viderefører det gældende princip om, at personer, der ikke opfylder betingelsen for fuld pension, får fastsat pensionen forholdsmæssigt i forhold til optjeningsperioden. Forslaget er samtidig en konsekvens af forslaget om at ændre kravet for ret til fuld førtidspension fra 40 år (nu 4/5 af optjeningsperioden) til 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Som følge af at optjeningsperioden forøges i takt med den stigende folkepensionsalder, er det ikke længere muligt at udtrykke optjeningen som en brøk i forhold til 40 år.

Det foreslås i *stk. 3*, at forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden, jf. *stk. 2*, beregnes som en procent, der afrundes til nærmeste hele procent.

Nedenfor i eksempel 4 fremgår en model og et eksempel på en andel af optjent folkepension.

Eksempel 4. En enlig tilkendes førtidspension som 45-årig med optjent bopælstid på 24 år   Andel af optjent pension afrundet til nærmeste procent: <i>Modellen</i>   Procent \approx (Faktisk bopælstid i måneder) / (9/10 x teoretisk mulig optjeningsperiode i måneder)   <i>Det konkrete eksempel</i>   Procent \approx (24 år x 12 måneder) / (9/10 x (45 år-15 år) x 12 måneder)   Det svarer til: 89 % (afrundet fra 88,88 %) af fuld pension

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1.-2.1.3.

Efter den gældende regel i § 7 i lov om social pension, skal der ved beregning af brøkpension, som er pension, der ydes med et antal fyrretyvendedele af fuld pension, som den er opgjort for folkepension efter § 5, stk. 2, og førtidspension efter § 6, stk. 2, først beregnes en fuld pension ved anvendelse af reglerne i kapitel 2 a, 4 og 4 a.

Ved beregning af en brøkpension beregnes pensionen således først som en fuld pension på baggrund af de indtægter, pensionisten og en eventuel ægtefælle eller samlever har ved siden af den sociale pension efter reglerne i lovens kapitler 2 a om opsat pension – optjening af venteprocent, 4 om beregning af folkepension og 4 a om beregning af førtidspension.

Efter den gældende § 7, 2. pkt., nedsættes det beregnede pensionsbeløb til de beregnede antal fyrretyvendedele. Den beregnede pension efter 1. pkt. nedsættes således til det antal fyrretyvendedele, pensionisten er berettiget til efter beregning af bopælstid.

Efter bestemmelsens 3. pkt. nedsættes tillæg efter §§ 14 og 14 a dog ikke. Personlige tillæg og helbrestillæg, jf. §§ 14 og 14 a, der tildeles en folkepensionist, der modtager brøkpension, nedsættes således ikke på baggrund af bopælstid.

Det foreslås at § 7 nyaffattes.

Det foreslås i den nyaffattede bestemmelses 1. pkt., at der ved beregning af en procentandel af fuld pension først beregnes en fuld pension ved anvendelse af reglerne i kapitel 2 a, 4 og 4 a.

Det foreslås i bestemmelsens 2. pkt., at det beregnede pensionsbeløb nedsættes ved at gange beløbet med den beregnede procent efter lovens § 5, stk. 3, og § 6, stk. 3.

Forslaget viderefører princippet i den gældende regel, hvorefter der først beregnes en fuld pension på baggrund af

de indtægter, pensionisten og en eventuel ægtefælle eller samlever har ved siden af den sociale pension efter reglerne i lovens kapitel 2 a om opsat pension – optjening af venteprocent, kapitel 4 om beregning af folkepension og kapitel 4 a om beregning af førtidspension.

Forslaget er samtidig en konsekvens af det ændrede optjeningskrav og reglerne om, at en optjent ret til pension, der er mindre end en fuld pension, fremover udtrykkes som en procent.

Det foreslås i bestemmelsens 3. pkt., at tillæg efter §§ 14 og 14 a ikke nedsættes.

Forslaget er en videreførelse af gældende ret, hvorefter tillæg, jf. §§ 14 og 14 a, der tildeles en folkepensionist, som ikke har ret til fuld pension, ikke nedsættes på baggrund af bopælstid.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1.-2.1.3.

Til nr. 2

Efter § 4 i lov om social pension er retten til pension betinget af mindst 3 års fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen. Personer omfattet af forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger kan som følge af muligheden for at sammenlægge optjeningsperioder fra andre EU/EØS-lande eller Schweiz, åbne retten til social pension efter et års bopæl eller beskæftigelse i Danmark.

Det fremgår af artikel 57 i forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz, at en medlemsstats institution ikke er forpligtet til at tilkende ydelser på grundlag af perioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning, og som skal tages i betragtning ved forsikringsbegivenheders indtræden, såfremt de omtalte perioder sammenlagt er på under 12 måneder, og der ikke alene på grundlag af disse perioder består ret til ydelser efter denne lovgivning.

Det følger af den gældende regel i § 31, stk. 4, at folkepensionen ikke udbetales, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb, jf. § 49, stk. 1, nr. 12. Af den gældende § 49, stk. 1, nr. 12, fremgår det, at minimumsbeløbet for udbetalt pension efter § 31, stk. 4, udgør 1/40 af grundbeløbet.

Efter § 40 i den gældende bekendtgørelse nr. 1043 af 30. juni 2016 om social pension (førtidspension og folkepension) medregnes alle pensionsydelser efter loven, bortset fra personlige tillæg og helbrestillæg efter lovens § 14 og § 14 a ved opgørelse af minimumsbeløbet for udbetaling af folkepension efter lovens § 31, stk. 4. Det betyder, at alle pensionsydelser bortset fra tillæg efter lovens § 14 og § 14 a medregnes ved opgørelse af minimumsbeløbet for udbetaling af folkepension.

Det følger af den gældende regel i § 32 c, stk. 2, at førtidspensionen ikke udbetales, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb, jf. § 49, stk. 1, nr. 13. Af den gældende § 49,

stk. 1, nr. 13, fremgår det, at minimumsbeløb for udbetalt pension efter § 32 c, stk. 2, udgør 1/40 af førtidspensionen.

Det foreslås i en ny § 7 a, at hvis bopælstiden i optjeningsperioden udgør mindre end 12 måneder, udbetales der ikke pension.

Med forslaget indføres en bagatelgrænse svarende til minimumskravet på 12 måneders optjening for at åbne retten til at få udbetalt pension. Der indføres hermed en bagatelgrænse for retten til at få udbetalt folkepension eller førtidspension, som har baggrund i reglerne om optjening, og således ikke er baseret på et minimumsbeløb, som efter gældende regler.

Forslaget skal ses som en konsekvens af forslaget om et ændret optjeningskrav og lovforslagets § 1, nr. 14 og 15, om at ophæve reglerne om minimumsbeløb for udbetaling af pension. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 14 og 15.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1.-2.1.3.

Til nr. 3

Efter den gældende regel i § 2, stk. 1, i lov om social pension, er retten til pension betinget af, at modtageren har dansk indfødsret.

Efter den gældende regel i § 2, stk. 2, nr. 2, gælder kravet om dansk indfødsret ikke for udlændinge, som har fået opholdstilladelse i Danmark efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven (flygtninge).

Efter den gældende regel i § 4 er retten til pension betinget af mindst 3 års bopæl i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen.

Efter de gældende regler i § 9, stk. 1, skal bopælstid i oprindelseslandet for udlændinge, som er omfattet af § 2, stk. 2, nr. 2, og som tilkendes førtidspension, sidestilles med bopæl her i riget. Det samme gælder bopælstid i andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til det, der er nævnt i § 7 i udlændingeloven.

Efter de gældende regler får personer, der anses for flygtninge efter udlændingelovens §§ 7 og 8 og som tilkendes førtidspension, som bopælstid medregnet perioder med bopæl i oprindelseslandet og et andet land, hvor de har været anset for flygtninge. Disse bopælsperioder medregnes ved kravet om en mindstebopælstid på 3 år.

Det fremgår af den gældende § 9, stk. 2, at stk. 1 finder anvendelse, uanset om den pågældende opnår dansk indfødsret. Reglen betyder, at flygtninge, der opnår dansk indfødsret, fortsat er omfattet af stk. 1, selv om den pågældendes opholdsgrundlag ændrer sig som følge af, at de opnår dansk indfødsret, hvorefter opholdsgrundlaget ikke længere er en opholdstilladelse som flygtning, jf. udlændingelovens §§ 7 eller 8.

Det fremgår af den gældende § 9, stk. 3, at stk. 1 kun anvendes, så længe den pågældende har fast bopæl her i riget. Bestemmelsen betyder, at udvidelsen af bopælstiden kun gælder, så længe de pågældende har bopæl her i landet. Dog har flygtninge, der er omfattet af EF-forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, ret til at få samme beløb udbetalt som i Danmark, hvis de flytter til et land inden for EU/EØS-området eller Schweiz.

Det fremgår af den gældende § 9, stk. 4, at stk. 1 ikke anvendes for perioder, hvor der er ret til pension fra oprindelseslandet og andre lande, der er nævnt i stk. 1. Bopælstider, for hvilke der er ret til social pension i oprindelseslandet eller andet land, hvor de pågældende har været anset for flygtninge, kan således ikke samtidig medregnes som bopælstider her i riget.

Det fremgår af den gældende § 9, stk. 5, at bestemmelserne i stk. 2-4 finder tilsvarende anvendelse, når en person er overgået fra førtidspension efter lov om social pension eller efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig eller almindelig førtidspension m.v. til folkepension.

Det foreslås, at § 9 i lov om social pension ophæves.

Med forslaget om at ophæve § 9 vil der gælde de samme regler for optjening af ret til førtidspension for flygtninge som for øvrige personer (danskere og udlændinge), der kommer til Danmark og ikke opfylder optjeningskravet for ret til fuld førtidspension.

Forslaget betyder, at flygtninge på lige fod med andre skal opfylde betingelsen i § 4 i lov om social pension om mindst 3 års fast bopæl i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen for at åbne retten til pension.

I de første 3 år efter ankomsten til Danmark kan flygtninge på lige fod med andre udlændinge søge om økonomisk hjælp efter reglerne i lov om aktiv social politik. Herefter har flygtninge mulighed for at opnå ret til førtidspension med eventuelt supplement efter aktivlovens § 27 a.

Der foreslås fastsat overgangsregler, jf. lovforslagets § 6, stk. 3 og 4 og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1.-2.1.3.

Til nr. 4

Efter den gældende regel i § 5, stk. 1, i lov om social pension, er retten til fuld pension for personer over folkepensionsalderen betinget af mindst 40 års fast bopæl her i riget.

Efter den gældende regel i § 6, stk. 1, er ret til fuld førtidspension betinget af, at bopælstiden udgør mindst 4/5 af årene fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Efter den gældende regel i § 10, medregnes der ved opgørelse af bopælstid kun bopælsperioder mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen. Det følger af bestemmelsens 2.

pkt., at flere bopælsperioder sammenlægges, og den samlede bopælstid nedsættes til nærmeste hele antal år.

Af pkt. 30 i vejledning nr. 53 af 31. august 2007 om folkepension, fremgår det, at en bopælsperiode opgøres i antal år, antal måneder og antal dage, og at en måned regnes for 30 dage ved opgørelsen.

Det følger dog af bestemmelsens 3. pkt., at der ved opgørelse af bopælstid for ret til førtidspension afrundes til nærmeste hele antal måneder.

At bopælstiden ved opgørelsen af brøkpension for førtidspension opgøres i måneder skal ses i sammenhæng med, at optjeningsperioden typisk er væsentlig kortere end ved folkepension, og en nedrunding til hele antal år derfor kan få væsentlig betydning for brøken.

Det foreslås, at § 10 nyaffattes.

Det foreslås i 1. pkt., at ved opgørelse af bopælstid medregnes kun bopælsperioder i optjeningsperioden jf. § 5, stk. 1, og § 6, stk. 1.

Efter lovforslagets § 1, nr. 1, følger det af de nyaffattede bestemmelser i § 5, stk. 1, og § 6, stk. 1, om ret til fuld pension, at optjeningsperioden for folkepensionister er fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen og at optjeningsperioden for førtidspensionister er fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Forslaget indebærer herefter, at der alene medregnes bopælsperioder i optjeningsperioden, som for folkepensionister er fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen og for førtidspensionister er fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Det foreslås i 2. pkt., at flere bopælsperioder sammenlægges, og at den samlede bopælstid afrundes til nærmeste hele antal måneder.

Forslaget er en videreførelse af den gældende regel for førtidspension, som efter forslaget fremover også gælder ved opgørelsen af bopælsperioder i forbindelse med retten til folkepension. Herefter opgøres en bopælsperiode i antal år, antal måneder og antal dage, som sammenlægges og afrundes enten op eller ned til nærmeste hele antal måneder.

Det foreslås i 3. pkt., at en måned fastsættes til 30 dage.

Forslaget svarer til den gældende praksis ved opgørelsen af bopælstiden ved ret til brøkpension, hvorefter en måned fastsættes til 30 dage. Hvis en person efter sammenlægning af bopælsperioder fx har haft fast bopæl i Danmark i 20 år, 4 måneder og 15 dage, følger det af 2. pkt. sammenholdt med 3. pkt., at de 15 dage rundes op til 30 dage, hvorefter personen opnår en beregnet bopælstid på 20 år og 5 måneder. Havde personen haft fast bopæl i Danmark i 20 år, 4 måneder og 14 dage, ville perioden skulle rundes ned, hvorefter personen ville opnå en beregnet bopælstid på 20 år og 4 måneder.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1.-2.1.3.

Til nr. 5

Efter den gældende regel i § 15 b, stk. 3, i lov om social pension, kan anmodning om opsat pension ikke indgives, hvis folkepensionen har været opsat to gange med mellemliggende pensionsudbetaling.

Bestemmelsen betyder, at der ikke er ret til at opsætte pensionen tre gange. Det kan samtidig slutes, at der er ret til at opsætte pensionen to gange.

Det foreslås at præcisere i § 15 b, stk. 3, at folkepensionen i alt kan opsættes to gange med mellemliggende pensionsudbetaling.

Ifølge bemærkningerne, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 4756, til lov nr. 319 af 5. maj 2004, som indførte reglerne om opsat pension, er hensigten med bestemmelsen at give mulighed for at opsætte folkepensionen to gange med mellemliggende pensionsudbetaling.

I den gældende § 15 e, stk. 2, henvises til § 15 b, stk. 3, ved reguleringen af, hvordan venteprocenten skal opgøres, når pensionen har været opsat to gange. Efter forslagets § 1, nr. 9, henviser den foreslåede bestemmelse i § 15 e, stk. 2, fortsat til § 15 b, stk. 3, ved reguleringen af, hvordan venteprocenten skal opgøres, når pensionen har været opsat to gange. Ved at formulere bestemmelsen som en positivt afgrænset ret til at opsætte pensionen to gange med mellemliggende pensionsudbetaling opnås bedre overensstemmelse med hensigten med bestemmelsen og reglen i § 15 e, stk. 2, som henviser til bestemmelsen.

Der vil fortsat ikke være ret til at opsætte pensionen tre gange med mellemliggende pensionsudbetaling.

Til nr. 6

Efter den gældende regel i § 15 e, stk. 1, i lov om social pension, opgør Udbetaling Danmark en venteprocent, der danner grundlag for beregning af et livsvarigt tillæg for den opsatte pension. Efter bestemmelsens 2. pkt. opgøres denne venteprocent som forholdet mellem antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, og middellevetiden i hele måneder for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet.

Det foreslås, at det i bestemmelsens 2. pkt. tilføjes, at der efter dette punktum er tale om opgørelsen af venteprocenten til brug for beregningen af det livsvarige tillæg.

Der vil med lovforslagets § 1, nr. 7, fremover være to måder at opgøre venteprocenten på, henholdsvis ved livsvarigt tillæg og tillæg udbetalt i 120 måneder. Forslaget er en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås indført et nyt 3. pkt., som regulerer, hvordan venteprocenten skal opgøres, når tillæg skal udbetales i 120 måneder.

Til nr. 7

Efter den gældende regel i § 15 e, stk. 1, i lov om social pension, opgør Udbetaling Danmark en venteprocent, der

danner grundlag for beregning af et livsvarigt tillæg for den opsatte pension. Efter bestemmelsens 2. pkt., opgøres denne venteprocent som forholdet mellem antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, og middellevetiden i hele måneder for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 3. pkt. i § 15 e, stk. 1, som regulerer, hvordan venteprocenten skal opgøres, når tillæg skal udbetales i 120 måneder i stedet for livsvarigt. Efter forslaget opgøres venteprocenten ved tillæg udbetalt over 120 måneder, som forholdet mellem det antal måneder, pensionen har været opsat, og middellevetiden over en 10-årig periode for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet. Ligesom efter gældende regler opgøres venteprocenten endeligt på tidspunktet, hvor opsætningen ophører. Senere ændringer i den forventede levetid vil således ikke påvirke venteprocenten.

Forslaget indebærer, at der vil skulle beregnes tillæg til pensionen på baggrund af den opgjorte venteprocent i 120 måneder i alt. Der er således efter forslaget ret til at få beregnet tillæg til de månedlige pensionsudbetalinger i sammenlagt 120 måneder. Der ses ikke bort fra perioder, hvor pensionen ikke udbetales, fx som følge af reglerne om indtægtsregulering eller reglerne om personer, der indsættes til strafafsoning i fængsel eller undtager sig strafforfølgning m.v. En ny periode med opsat pension, efter påbegyndt pensionsudbetaling, indgår dog ikke i opgørelsen af de 120 måneder med ret til tillæg.

Jo længere tid, pensionen har været opsat, jo større bliver venteprocenten. Tilsvarende forøges procenten, jo ældre borgeren er ved opsætningsperiodens afslutning, da den forventede middellevetid falder med alderen. Forskellen på venteprocentens størrelse ved livsvarigt tillæg og venteprocentens størrelse ved tillæg udbetalt over 120 måneder bliver mindre, jo ældre borgeren er ved opsætningsperiodens afslutning, da den forventede levetid over den kommende 10-årige periode falder med alderen. Forskellen på størrelsen af det livsvarige tillæg og størrelsen af tillæg ved 10-årig udbetaling vil tilsvarende være mindre, jo ældre borgeren er ved opsætningsperiodens afslutning.

Til nr. 8

Efter den gældende regel i § 15 e, stk. 1, 3. pkt., i lov om social pension, afrundes venteprocenten til nærmeste hele procent. Det følger heraf, at venteprocenten enten rundes op eller ned, henholdsvis til gunst eller til ugunst for pensionisten.

Det foreslås at ændre reglen i § 15 e, stk. 1, 3. pkt., som bliver 4. pkt., så venteprocenten fremadrettet afrundes til decimaler.

Det har betydning for tillæggets størrelse, når venteprocenten afrundes, fordi tillægget beregnes som venteprocenten ganget med den beregnede folkepension. Ved at opgøre venteprocenten med to decimaler vil afrundingen fremadrettet ikke få lige så stor betydning for værdien af tillægget, som ved afrunding til nærmeste hele procent.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.3.2.

Til nr. 9

Efter den gældende regel i § 15 e, stk. 2, i lov om social pension, opgøres venteprocenten for den opsatte pension som summen af venteprocenterne for hver periode, når folkepensionen har været opsat i to perioder. Venteprocenterne for de to perioder opgøres hver for sig og lægges derefter sammen. Tillægget, for de to perioder med opsat pension, beregnes herefter ud fra summen af venteprocenterne.

Det foreslås, i § 15 e, stk. 2, at når folkepensionen har været opsat to gange med mellemliggende pensionsudbetaling opgøres venteprocenten for hver periode for sig. Der vil herefter som udgangspunkt skulle beregnes tillæg for den opsatte pension på baggrund af venteprocenten for hver periode for sig. Pensionisten vil fortsat ikke få godskrevet et ekstra beløb som følge af, at pågældende i den sidste opsætningsperiode, udover folkepension, heller ikke får udbetalt det tillæg, der er optjent i første opsætningsperiode.

Med lovforslagets § 1, nr. 12, vil det fremover være muligt at vælge mellem forskellige ordninger for udbetaling af tillæg for opsat pension. Det vil fx være muligt at vælge livsvarigt tillæg for en opsætningsperiode og tillæg udbetalt over 10 år for en anden opsætningsperiode, og det vil være muligt at vælge et engangstillæg for det opsatte grundbeløb, hvorefter der for denne opsætningsperiode alene vil skulle beregnes tillæg til den del af pensionen, der udgør pensions-tillæg.

Ved valg af forskellige ordninger vil ordningerne herudover skulle løbe fra forskellige tidspunkter. Det vurderes derfor at være mest hensigtsmæssigt at holde venteprocenterne for hver periode adskilt.

Det vil være op til Udbetaling Danmark at vurdere, hvordan beregningen af tillæg for to perioder med opsat pension bedst anskueliggøres for borgeren i pensionsmeddelelserne. Det vil således fortsat være muligt at lægge venteprocenterne sammen, fx når der udbetales livsvarigt tillæg for to perioder med opsat pension.

Til nr. 10

Efter den gældende regel i § 15 e, stk. 1, i lov om social pension, opgøres venteprocenten som forholdet mellem antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, og middellevetiden i hele måneder for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet.

Efter den gældende regel i § 15 e, stk. 4, kan beskæftigelsesministeren fastsætte nærmere regler om opgørelsen af venteprocenten.

Ifølge bemærkningerne til § 15 e, stk. 4, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 4757, kan der fastsættes nærmere regler om opgørelsen af venteprocenten og herunder om opgørelsen af middellevetiden.

Der er fastsat nærmere regler om opgørelse af venteprocenten, herunder om opgørelse af middellevetiden, i § 8 i bekendtgørelse nr. 560 af 30. maj 2013 om opsat pension. Efter bekendtgørelsens § 8, stk. 4, fastsættes middellevetiden på grundlag af de middellevetider for mænd og kvinder, som offentliggøres årligt på grundlag af toårs dødelighedstavler i de af Danmarks Statistik fastlagte statistikker.

For et kalenderår anvendes de i det foregående år beregnede middellevetider for den seneste toårs-periode. Det vil fx i 2018 være data fra kalenderårene 2015 og 2016, der ligger til grund for de beregnede middellevetider. Der beregnes en gennemsnitlig restlevetid for mænd og kvinder under ét. Ved opgørelsen af venteprocenten regnes der således med samme middellevetid for mænd og kvinder. For personer over 80 år anvendes middellevetiden for 80-årige. Det sker for at undgå, at der ved meget høje aldre kan optjenes tillæg, der er uforholdsmæssigt store i forhold til folkepensionens størrelse, og ude af trit med de formål pensionen tjener.

Middellevetiden fastsættes med virkning for et kalenderår og offentliggøres årligt af Beskæftigelsesministeriet i ministeriets årlige vejledning om regulering af satser på Beskæftigelsesministeriets område.

Efter de gældende regler om udbetaling af livsvarigt tillæg for opsat pension, opgøres venteprocenten ud fra forholdet mellem det antal måneder, pensionen har været opsat, og middellevetiden i hele måneder for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet. Den beregnede middellevetid er udtryk for det gennemsnitlige antal leveår fra starten af alderstrinnet, for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet, til og med sidste alderstrin i dødelighedstavlens. Det vil sige det antal år, man kan forvente at leve i gennemsnit for det enkelte alderstrin.

Det foreslås, at § 15 e, stk. 4, ændres således, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om opgørelsen af venteprocenten ved livsvarigt tillæg for opsat pension og venteprocenten ved tillæg for opsat pension udbetalt over 120 måneder, herunder om beregning og fastsættelse af middellevetiderne, der skal anvendes ved opgørelsen af henholdsvis den ene og den anden type venteprocent. Ifølge forslaget videreføres og præciseres den gældende bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om opgørelsen af venteprocenten ved livsvarigt tillæg for opsat pension. Herudover udvides bemyndigelsen til, at der også kan fastsættes nærmere regler om opgørelsen af venteprocenten ved tillæg for opsat pension udbetalt over 120 måneder.

Det er hensigten, at beregningen af middellevetiden over en 10-årig periode skal ske ud fra de samme dødshyppigheder, som anvendes i dag til at beregne middellevetiden til brug for opgørelsen af venteprocenten ved livsvarigt tillæg.

I stedet for at beregne middellevetiden ud fra sidste alderstrin i dødelighedstavlens er det hensigten, at middellevetiden over en 10-årig periode beregnes ud fra alderstrinnet efter 10 år. Den beregnede middellevetid over en 10-årig periode vil herefter være udtryk for det gennemsnitlige antal

leveår fra starten af alderstrinnet, for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet, til og med alderstrinnet efter 10 år. Det vil sige, det antal år man kan forvente at leve over de næste ti år for det enkelte alderstrin.

Der vil blive beregnet en gennemsnitlig restlevetid for mænd og kvinder under ét, som ved livsvarigt tillæg. Ved opgørelsen af venteprocenten vil der således blive regnet med samme middellevetid for mænd og kvinder. For personer over 80 år er det hensigten at anvende middellevetiden for 80-årige, som det også gælder efter reglerne om livsvarigt tillæg.

De fastsatte middellevetider over en 10-årig periode vil også blive offentliggjort årligt af Beskæftigelsesministeriet i ministeriets årlige vejledning om regulering af satser på Beskæftigelsesministeriets område.

Til nr. 11

Efter den gældende regel i § 15 f, stk. 1, jf. stk. 2, i lov om social pension, udbetales tillæg for opsat pension som et livsvarigt tillæg til pensionen. Efter bestemmelsens stk. 2 beregnes tillæggets størrelse som en procentdel (venteprocenten) af den beregnede folkepension efter lovens kapitel 4. Det vil sige en procentdel af det beregnede grundbeløb og pensionstillæg for den pågældende måned.

Det foreslås, at der i § 15 f, stk. 2, efter henvisningen til § 15 e indsættes en præcis henvisning til stk. og pkt., så der fremover henvises til § 15 e, stk. 1, 2. pkt., om opgørelsen af venteprocenten til brug for beregningen af det livsvarige tillæg.

Der vil med lovforslagets § 1, nr. 7, fremover være to måder at opgøre venteprocenten på, henholdsvis ved livsvarigt tillæg og tillæg udbetalt over 120 måneder. Forslaget er en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås indført et nyt 3. pkt. som regulerer, hvordan venteprocenten skal opgøres, når tillæg skal udbetales i 120 måneder.

Til nr. 12

Efter de gældende regler i § 15 f, stk. 1 og 2, i lov om social pension, udbetales tillæg for opsat pension som et livsvarigt månedligt tillæg sammen med pensionen. Tillægget beregnes som den opgjorte venteprocent, jf. § 15 e, ganget med den beregnede folkepension for den pågældende måned.

Det foreslås i § 15 f at indsætte stk. 3-7 som nye stykker. Det foreslås i stk. 3, at personer, der har ret til tillæg for opsat pension, kan vælge at få udbetalt et højere månedligt tillæg til pensionen i 120 måneder eller vælge at få udbetalt et engangstillæg for det opsatte grundbeløb og et højere månedligt tillæg i 120 måneder til den del af pensionen, der udgør pensionstillæg.

I stk. 4 foreslås, at det højere månedlige tillæg til grundbeløb og pensionstillæg, som udbetales i 120 måneder, beregnes som venteprocenten, jf. den foreslåede § 15 e, stk. 1, 3.

pkt., ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4 for den pågældende måned. Den højere venteprocent opgøres ud fra forholdet mellem antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, og middellevetiden i hele måneder over en 10-årig periode for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet.

I *stk. 5* foreslås, at engangstillægget for det opsatte grundbeløb beregnes som antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, ganget med udbetalingsårets sats for fuldt grundbeløb delt med 12. Personer, der ikke har optjent ret til fuld folkepension, vil få nedsat engangstillægget ved at tillægget ganges med den beregnede procent, som den øvrige pension nedsættes efter. Da engangstillægget beregnes ud fra årets sats for grundbeløbets fulde størrelse, vil engangstillægget ikke skulle indtægtsreguleres. Der vil derfor heller ikke være risiko for, at den del af pensionen, som udgør engangstillægget, vil kunne kræves tilbagebetalt om følge af den årlige efterregulering af pensionen.

I *stk. 6* foreslås, at det højere månedlige tillæg, til den del af pensionen der udgør pensionstillæg, beregnes som venteprocenten, jf. den foreslåede § 15 e, stk. 1, 3. pkt., ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4 for den pågældende måned fratrukket grundbeløbet. Den foreslåede ordning indebærer, at der alene beregnes et månedligt tillæg til den del af pensionen, der udgør pensionstillæg.

Venteprocenten, ved udbetaling af tillæg i 120 måneder, opgøres på samme måde, og det højere månedlige tillæg udbetales i 120 måneder efter begge ordninger. Forslaget indebærer, at der beregnes tillæg til pensionen i 120 måneder i alt. Der er således ret til at få beregnet tillæg til de månedlige pensionsudbetalinger i sammenlagt 120 måneder. Der ses ikke bort fra perioder, hvor pensionen ikke udbetales, fx som følge af reglerne om indtægtsregulering eller reglerne om personer, der indsættes til strafafsoning i fængsel eller uddrager sig strafforfølgning m.v. En ny periode med opsat pension efter påbegyndt pensionsudbetaling indgår ikke i opgørelsen af de 120 måneder med ret til tillæg.

Det foreslås i *stk. 7*, at tillæg udbetales efter stk. 1, hvis der ikke er valgt udbetaling efter stk. 3 i forbindelse med anmodninger om opsætningens ophør, anmodninger efter § 15 g om at få beregnet og udbetalt folkepension tillagt en venteprocent eller forud for den første pensionsudbetaling efter opsætningsperiodens ophør, hvis opsætningsperioden ophører uden anmodning. Forslaget indebærer, at hvis borgeren ikke har oplyst, hvilken ordning borgeren ønsker at være omfattet af, vil borgeren automatisk blive omfattet af reglerne om livsvarigt tillæg. Det foreslås i bestemmelsens 2. *pkt.*, at der ikke kan vælges en anden ordning, efter afgørelsen om pensionsudbetaling i henhold til en ordning er meddelt. Det skal dog teknisk være muligt, at borgeren kan få pensionen omregnet til en anden ordning i det tilfælde, at der er sket fejl i sagsbehandlingen.

For at borgeren kan tage stilling til, hvilken af de tre ordninger borgeren ønsker at være omfattet af, vil Udbetaling

Danmark skulle vejlede om de tre ordninger og de øvrige regler af betydning for borgerens valg af ordning.

Vejledningspligten indebærer, at Udbetaling Danmark skal vejlede om de forskellige ordninger i forbindelse med anmodninger om opsætningens ophør og anmodninger efter § 15 g om at få beregnet og udbetalt folkepension tillagt en venteprocent. Ophører en opsætningsperiode uden anmodning, efter pensionen har været opsat i den maksimale opsætningsperiode på 120 måneder, skal vejledningen gives i rimelig tid forud for opsætningsperiodens ophør. Når vejledning er givet 3 måneder før opsætningsperioden ophører, vil vejledningen normalt anses for at være givet i rimelig tid. Udbetaling Danmark skal også vejlede om, at ordningen om livsvarigt tillæg finder anvendelse, såfremt borgeren ikke aktivt vælger en anden ordning. Det skal desuden fremgå, at borgeren ikke kan vælge en anden ordning, efter afgørelsen om pensionsudbetaling i henhold til en ordning er meddelt.

Udbetaling Danmark og kommunen skal vejlede personer, der anmoder herom på baggrund af personens konkrete forhold. Myndighederne skal vejlede om fordele og ulemper ved de tre ordninger, fx betydningen af forventede fremtidige indtægter og betydningen af borgerens alder på ophørstidspunktet for venteprocentens størrelse.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.3.3.

Til nr. 13

I § 15 g, *stk. 3*, i lov om social pension, foreslås det at ændre henvisningen til § 15 e, stk. 1, 2. og 3. pkt. til at henvisse til bestemmelsens 2.-4. pkt.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af forslaget om at indføre to måder at beregne venteprocenten på. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 6 og 7.

Til nr. 14

Efter de gældende regler i § 31, stk. 4, i lov om social pension, udbetales folkepensionen ikke, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb. Minimumsbeløbet er fastsat til 1/40 del af folkepensionens grundbeløb, jf. § 49, stk. 1, nr. 12.

Efter § 4 i lov om social pension er retten til pension betinget af mindst 3 års fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen for at åbne retten til social pension. Personer omfattet af forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, kan som følge af muligheden for at sammenlægge optjeningsperioder fra andre EU/EØS-lande eller Schweiz, åbne retten til social pension efter et års bopæl eller beskæftigelse i Danmark.

Det foreslås, at ophæve § 31, *stk. 4*. Forslaget er en konsekvens af forslaget om de skærpede optjeningskrav, herunder forlængelsen af optjeningsperioden for ret til folkepension. Da der efter forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger kan være ret til udbetaling af pension svarende til 12 måneders optjening, vil det ikke være muligt

af fastholde et minimumsbeløb, som efter de gældende regler er fastsat svarende til satsen for minimumsoptjening på 1/40 af folkepensionens grundbeløb.

Som følge af at der fortsat stilles krav om, at bopælstiden i optjeningsperioden udgør mindst 12 måneder, for at der kan udbetales pension, er der i stedet i lovforslagets § 1, nr. 2, foreslået en ny § 7a, hvorefter der ikke udbetales pension, hvis bopælstiden i optjeningsperioden udgør mindre end 12 måneder.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1.-2.1.3.

Til nr. 15

Efter de gældende regler i § 32 c, stk. 2, i lov om social pension, udbetales førtidspensionen ikke, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb. Minimumsbeløbet er fastsat til 1/40 del af førtidspensionen, jf. § 49, stk. 1, nr. 13.

Efter § 4 i lov om social pension er retten til pension betinget af mindst 3 års fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen for at åbne retten til social pension. Personer omfattet af forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, kan som følge af muligheden for at sammenlægge optjeningsperioder fra andre EU/EØS-lande eller Schweiz, åbne retten til social pension efter et års bopæl eller beskæftigelse i Danmark.

Det foreslås, at ophæve § 32, c, stk. 2.

Forslaget er en konsekvens af forslaget om de skærpede optjeningskrav for ret til førtidspension fra 4/5 af optjeningsperioden til 9/10 af optjeningsperioden, herunder forlængelsen af optjeningsperioden for ret til folkepension. Da der efter forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger kan være ret til udbetaling af pension svarende til 12 måneders optjening, vil det ikke være muligt af fastholde et minimumsbeløb, som efter de gældende regler er fastsat svarende til satsen for minimumsoptjening på 1/40 af førtidspensionen.

Som følge af at der fortsat stilles krav om, at bopælstiden i optjeningsperioden udgør mindst 12 måneder, for at der kan udbetales pension, er der i stedet i lovforslagets § 1, nr. 2, foreslået en ny § 7 a, hvorefter der ikke udbetales pension, hvis bopælstiden i optjeningsperioden udgør mindre end 12 måneder. Der henvises til bemærkningerne til nr. § 1, nr. 2.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1.-2.1.3.

Til nr. 16

Det foreslås i § 33 b, stk. 1, at »nr. 14« ændres til: »nr. 12«.

Der er tale om en konsekvensændring, som følge af lovforslagets § 1, nr. 17, om at ophæve § 49, stk. 1, nr. 12 og 13.

Til nr. 17

Efter de gældende regler i § 49, stk. 1, nr. 12, fremgår det, at minimumsbeløbet for udbetalt pension efter § 31, stk. 4, udgør 1/40 af folkepensionens grundbeløb, mens det fremgår af § 49, stk. 1, nr. 13, at minimumsbeløbet for udbetalt førtidspension efter § 32 c, stk. 2, udgør 1/40 af førtidspensionen.

Det foreslås, at § 49, stk. 1, nr. 12 og 13, ophæves som en konsekvens af forslaget om ophævelse af minimumsbeløbet, jf. lovforslagets § 1, nr. 14 og 15.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 14 og 15.

Til nr. 18

I § 49, stk. 4, 1. pkt. foreslås det, at henvisningen til stk. 1, nr. 12-14 ændres til en henvisning til nr. 12. Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget om ophævelse af § 49, stk. 1, nr. 12 og 13.

Til nr. 19

Det foreslås, at ordet ”brøkpension” i § 56 a, stk. 4, 1. pkt. ændres til: ”procentandel af fuld pension”.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget om det ændrede optjeningskrav, således at betegnelsen for den optjente ret til pension, ændres fra brøkpension til procentandel af fuld pension.

Til nr. 20

Efter den gældende § 72 d, stk. 4, i lov om social pension, nedsættes den beregnede supplerende pensionsydelse til folkepensionister i forhold til det fastsatte antal fyrretyvendele, som folkepensionisten har optjent ret til, jf. § 5, stk. 2.

Det foreslås, at § 72 d, stk. 4, nyaffattes, hvorefter folkepensionister, der er berettiget til en procentandel af fuld pension, jf. § 5, stk. 2, får nedsat den beregnede supplerende pensionsydelse i forhold hertil, jf. § 5, stk. 3.

Forslaget er en konsekvens af det ændrede optjeningskrav for ret til fuld pension efter § 5, stk. 1 og 2. Efter forslaget nedsættes den beregnede supplerende pensionsydelse til folkepensionister, der ikke er berettiget til fuld pension. Efter forslaget nedsættes den beregnede supplerende pensionsydelse med en procentandel af fuld pension. Der henvises til forslaget til § 5, stk. 2 og 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1.-2.1.3.

Til § 2

Til nr. 1

Efter den gældende § 9 a, stk. 1, 1. pkt. i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, kan udbetaling af ATP udskydes regnet fra folkepensionsalderen. Udbetaling kan dog ikke

udskydes til et senere tidspunkt end det fyldte 75. år, jf. § 9 a, stk. 1, 2. pkt.

Det foreslås med den ændrede formulering af bestemmelsen, at udbetalingen af ATP ikke kan udskydes i mere end 10 år regnet fra den 1. i måneden efter, at medlemmet har nået folkepensionsalderen.

Ændringen har til hensigt at sikre, at et medlem af ATP Livslang Pension altid – uanset medlemmets folkepensionsalder i henhold til § 1 a i lov om social pension – har mulighed for at udskyde udbetalingen af sin pension i op til 10 år regnet fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen.

Med forslaget ligebehandles nuværende og fremtidige pensionister, idet de får samme muligheder for at udskyde og forhøje ATP-pensionen.

Til nr. 2

Efter den gældende § 14 c i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension nedsættes retten til dødsfaldsydelse årligt med lige store beløb fra og med det år, hvor medlemmet fylder 66 år, til og med det år, hvor medlemmet fylder 69 år, således at retten til ydelsen helt bortfalder ved medlemmets fyldte 70. år.

Det foreslås i bestemmelsen, at ydelsen efter § 14 b, stk. 1, nedsættes med lige store beløb en gang hvert år, første gang den 1. i måneden 12 måneder efter, at medlemmet når folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension. Ydelsen bortfalder helt den 1. i måneden 5 år efter, at medlemmet har nået folkepensionsalderen.

Med forslaget fastholdes hensigten med den gældende bestemmelse. Den gældende bestemmelse forudsætter en folkepensionsalder på 65 år. Med en gradvis nedsættelse af ydelsen med lige store beløb fra og med det år, hvori medlemmet fylder 66 år til og med det år, hvori medlemmet fylder 69 år, har det med den gældende bestemmelse været hensigten, at dødsfaldsydelsen skulle nedsættes over fem år, startende et år efter overgangen til folkepension, og derefter helt bortfalde.

Med forslaget ligebehandles nuværende og fremtidige pensionister, idet nedsættelsen af ydelsen foreslås altid at begynde 12 måneder efter folkepensionsalderen og ske én gang årligt i fem år, hvorefter ydelsen helt bortfalder.

Til nr. 3

Efter den gældende § 40 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension er personer født i marts 1898 omfattet af ATP-ordningen i fuldt omfang. Bestemmelsen blev indsat, da den af bestemmelsen omfattede personkreds ellers ikke ville være fuldt omfattet af ATP-ordningen som følge af en senere vedtagelse af loven end forudsat.

Det foreslås, at § 40 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ophæves, da der ikke længere lever personer, der er omfattet af bestemmelsen.

Til § 3

Til nr. 1

Det engangstillæg, der med lovforslagets § 1, nr. 12, foreslås indført i § 15 f, stk. 3, i lov om social pension vil efter gældende regler være skattepligtigt som personlig indkomst og ligesom anden personlig indkomst indgå i beregningsgrundlaget for topskat. Der vil således – afhængigt af skatteyderens øvrige indkomstforhold – kunne opstå tilfælde, hvor der skal betales topskat af engangstillægget, medmindre der fastsættes en særlig hjemmel til at friholde engangstillægget fra at blive medregnet til topskatgrundlaget.

Det foreslås at indføre en sådan hjemmel ved udtrykkeligt at fastsætte, hvorledes beskatningen af engangstillægget skal ske. En lignende fremgangsmåde er tidligere anvendt i forbindelse med tilbagebetaling af bidrag til efterløn, jf. pensionsbeskatningslovens § 49 A. Det foreslås således, at beskatningen af engangstillægget skal ske med satsen for indkomstskat efter personskattelovens § 6, satsen for sundhedsbidrag efter personskattelovens § 8 og satserne for kommunal indkomstskat og kirkeskat for det indkomstår, hvor det kontante engangstillæg medregnes i den skattepligtige indkomst. Der skal dermed ikke ske beskatning med satsen for topskat efter personskattelovens § 7.

Bestemmelsen indføres for at sikre, at beskatningen af engangstillægget sker som fastsat i pensionsaftalen Aftale om flere år på arbejdsmarkedet, hvoraf det fremgår, at engangstillægget ikke skal indgå i grundlaget for beregning af topskat.

Til § 4

Til nr. 1

Efter gældende regler i retssikkerhedslovens § 8, stk. 1 og 2, kan henholdsvis børne- og socialministeren og ældreministeren fastsætte regler for behandling og opfølgning af sager, herunder særlige tidsfrister for visse typer af sager, indenfor deres respektive ressortområder.

Ved kongelig resolution af 28. juni 2015 blev det bestemt, at ressortansvaret for sager vedrørende ydelser til personer, der permanent er uden for arbejdsmarkedet samt en række særydelser, herunder folkepension, førtidspension, boligstøtte, børnetilskud samt hjælp til betaling af enkeltudgifter efter aktivloven skulle overføres fra det ved den kongelige resolution oprettede Social- og Indenrigsministerium til Beskæftigelsesministeriet. Samtidig blev ressortansvaret for en række sager efter lov om social service overført til det ved samme resolution oprettede Sundheds- og Ældreministerium.

Ved lov nr. 380 af 27. april 2016 blev der tilføjet et nyt stk. 2 til § 8 om sundheds- og ældreministerens (nu ældreministerens) kompetence til regelfastsættelse indenfor sit ressortområde. Der blev ikke samtidig tilføjet et tilsvarende

nyt stk. 3 om beskæftigelsesministerens kompetence som ressortansvarlig på beskæftigelsesområdet.

Det foreslås, at konsekvenser af ressortomlægningen præciseres ved tilføjelse af en henvisning til et nyt *stk. 3* i bemyndigelsesbestemmelsen i retssikkerhedslovens § 8, stk. 1. Hermed præciseres det, at børne- og socialministerens bemyndigelse til at fastsætte regler for behandling og opfølgning af sagerne, ikke gælder for sager inden for beskæftigelsesministerens ressortområde.

Med forslaget om tilføjelse af et nyt *stk. 3* til retssikkerhedslovens § 8 fastslås det, at det er beskæftigelsesministeren, der kan fastsætte regler for behandling og opfølgning af sager på beskæftigelsesområdet, herunder særlige tidsfrister for visse typer af sager.

Bemyndigelsen til at beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler for sagsbehandling m.v. på beskæftigelsesområdet omfatter de lovområder, som retssikkerhedsloven gælder for inden for beskæftigelsesministerens ressort.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.6.

Til § 5

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2018, jf. dog *stk. 2*.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 2, nr. 1 og 2, træder i kraft den 1. januar 2019.

Det senere ikrafttrædelsestidspunkt for *stk. 2* skyldes, at der er behov for at sikre, at ATP kan foretage de nødvendige systemmæssige tilpasninger.

Til § 6

Det foreslås i *stk. 1*, at for personer, der ved lovens ikrafttræden er tilkendt folkepension eller førtidspension eller for hvem, der er ved lovens ikrafttræden er påbegyndt en sag om førtidspension efter lov om social pension, finder lovens § 1, nr. 1 og 2, nr. 4 og nr. 14-20, ikke anvendelse. For disse personer finder de hidtil gældende bestemmelser i §§ 5-7, 10, § 31, stk. 4 og 5, § 32 c, stk. 2 og 3, § 33 b, stk. 1, § 49, stk. 1, nr. 12 – 14, § 49, stk. 4, § 56 a, stk. 4, og § 72 d, stk. 4, anvendelse.

Forslaget betyder, at personer, der allerede ved lovens ikrafttræden er tilkendt en folkepension eller førtidspension, eller for hvem, der ved lovens ikrafttræden er påbegyndt en sag om førtidspension, fortsat er omfattet af de hidtil gældende regler bl.a. om optjening, brøkpension og mindstebeløb.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 1, nr. 1 og 2, nr. 4 og nr. 14-20, ikke finder anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen inden den 1. juli 2025. For disse personer finder de hidtil gældende §§ 5-7, 10, § 31, stk. 4 og 5, § 32 c, stk. 2 og 3, § 33 b, stk. 1, § 49, stk. 1, nr. 12-14, § 49, stk.

4, § 56 a, stk. 4, og § 72 d, stk. 4, i lov om social pension, anvendelse.

Forslaget om at personer, der når folkepensionsalderen inden den 1. juli 2025, ikke er omfattet af de skærpede optjeningskrav, sikrer, at personer, der ved lovens ikrafttræden allerede har optjent ret til fuld folkepension på baggrund af 40 års bopælstid i optjeningsperioden, fortsat har mulighed for at kunne nå at optjene ret til fuld folkepension på baggrund af de foreslåede skærpede optjeningsregler. Da førtidspensionister overgår til folkepension med ret til den samme optjente andel af fuld pension, som førtidspensionen har været udbetalt med, foreslås det, at det også er de hidtil gældende regler om optjening, der skal gælde ved tilkendelse af førtidspension til personer, der når folkepensionsalderen inden den 1. juli 2025.

Det foreslås i *stk. 3*, at lovens § 1, nr. 3, om ophævelse af § 9 i lov om social pension ikke finder anvendelse for personer, som er meddelt opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, og som ved lovens ikrafttræden er tilkendt førtidspension eller for hvem der er påbegyndt en sag om førtidspension. For disse personer finder den hidtil gældende § 9 i lov om social pension anvendelse.

Det foreslås i *stk. 4*, at lovens § 1, nr. 3, om ophævelse af § 9 i lov om social pension ikke finder anvendelse ved tilkendelse af førtidspension til udlændinge, som er meddelt opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 7 eller § 8, som er indrejst i Danmark inden 1. september 2015, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021. For disse personer finder den hidtil gældende § 9 i lov om social pension anvendelse.

Dermed tages der højde for, at der ved lov nr. 995 af 30. august 2015 om harmonisering af reglerne for opgørelse af bopælstid for flytninges ret til folkepension blev fastsat en overgangsordning, således at flytninge, som er meddelt opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark inden 1. september 2015, og som når folkepensionsalderen inden den 1. januar 2021, fortsat har ret til at få opgjort optjeningsgrundlaget efter de hidtil gældende regler.

Da førtidspensionister overgår til folkepension med ret til den samme optjente andel af fuld pension, som førtidspensionen har været udbetalt efter, foreslås det, at det også er de hidtil gældende regler om optjening, der skal gælde ved tilkendelse af førtidspension for personer, som er meddelt opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark inden 1. september 2015, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021.

Med forslaget sikres, at personer, der er omfattet af overgangsreglen i lov nr. 995 af 30. august 2015 ved tilkendelse af folkepension, også vil kunne sidestille bopælstid fra oprindelseslandet m.v. ved opgørelse af bopælstid efter den hidtil gældende § 9 i lov om social pension, hvis den pågældende tilkendes førtidspension.

Det foreslås i *stk. 5*, at lovens § 1, nr. 8, ikke finder anvendelse for personer, der har optjent ret til venteprocent, hvor opsætningsperioden er ophørt inden den 1. juli 2018. Forslaget indebærer, at venteprocenten alene vil skulle afrundes til to decimaler, når venteprocenten opgøres for en opsætningsperiode, der afsluttes efter lovens ikrafttrædelse den 1. juli 2018. Det betyder, at den hidtil gældende regel – om afrunding af venteprocenten til nærmeste hele procent – fortsat finder anvendelse for opsætningsperioder afsluttet før lovens ikrafttræden. Personer, der før lovens ikrafttræden modtager tillæg for opsat pension, vil derfor fortsætte med at modtage tillæg på baggrund af den allerede opgjorte venteprocent.

Det foreslås i *stk. 6*, at lovens § 1, nr. 12, ikke finder anvendelse for den del af perioder med opsat pension og perioder med arbejde efter folkepensionsalderen, der ligger inden 1. juli 2018. For sådanne perioder finder de hidtil gældende regler i § 15 f, stk. 1 og 2, i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, anvendelse.

Forslaget indebærer, at muligheden for at vælge fremrykket udbetaling af tillæg for opsat pension alene skal gælde for perioder med opsat pension og perioder med arbejde efter folkepensionsalderen fra og med loven træder i kraft den 1. juli 2018.

Forslaget betyder, at personer, der har ret til tillæg for opsat pension for en periode, der strækker sig hen over den 1. juli 2018, skal have beregnet livsvarigt tillæg for perioden inden den 1. juli 2018, jf. den hidtil gældende § 15 f, stk. 1 og 2. Personen kan vælge at få udbetalt tillæg for opsat pension efter den foreslåede § 15 f, stk. 3, for perioden fra den 1. juli 2018.

Efter den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse vil pensionister, der har haft opsat pensionen i en periode hen over ikrafttrædelsen, og som vælger hurtigere udbetaling af tillægget, således få beregnet livsvarigt tillæg for perioden før ikrafttrædelsen og fremrykket udbetaling af tillægget for opsat pension for perioden efter ikrafttrædelse. Perioden med opsat pension vil derfor skulle deles op forud for beregningen af venteprocenten for henholdsvis den ene og den anden periode. For den første periode vil det fortsat være middellevetiden på ophørstidspunktet, der skal anvendes ved beregningen af venteprocenten for den pågældende periode.

Det foreslås i *stk. 7*, at personer, der er omfattet af overgangsordningerne i stk. 1 og 2, som vælger at få udbetalt engangstillæg, jf. lovens § 1, nr. 12, og som ikke opfylder betingelsen for fuld pension efter den hidtil gældende § 5, stk. 1, skal have nedsat engangstillægget forholdsmæssigt efter den hidtil gældende regel i § 5, stk. 2.

Personer, der er omfattet af overgangsreglerne i § 6, stk. 1 og 2, vil fortsat vil være omfattet af de hidtil gældende regler om optjening. Det vil sige reglerne om, at en fuld folkepension udtrykkes ved en brøk på 40/40 på baggrund af mindst 40 års bopæl i optjeningsperioden, og en optjent ret til folkepension, der er mindre end 40/40 udtrykkes som en brøkdel af 40.

Med lovforslagets § 1, nr. 12, foreslås indført i § 15 f, stk. 3, at det fremover skal være muligt, for personer med ret til tillæg for opsat pension, at vælge at få udbetalt et engangstillæg for det opsatte grundbeløb. Det foreslås samtidig indført i § 15 f, stk. 5, at engangstillæg beregnes som antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, ganget med grundbeløbets fulde beløb, delt med 12.

Personer omfattet af de nyaffattede optjeningsregler, jf. forslagets § 1, nr. 1, som ikke opfylder betingelsen for fuld pension vil efter forslaget til § 15, stk. 5, 2. pkt., få nedsat engangstillægget til den beregnede procent efter forslaget til § 5, stk. 3.

Det samme princip vil efter forslaget til overgangsbestemmelsen i stk. 7 skulle gøre sig gældende overfor personer, som er omfattet af de hidtil gældende optjeningsregler og som ikke har ret til en fuld pension.

Forslaget indebærer, at personer, som vælger at få udbetalt engangstillæg for det opsatte grundbeløb og som ikke har ret til fuld folkepension, men har ret til eller opnår ret til en brøkpension efter de hidtil gældende regler, vil få nedsat engangstillægget forholdsmæssigt svarende til den brøk, der er fastsat eller vil blive fastsat for pensionsudbetalingen i øvrigt.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed. Det foreslås i *stk. 1*, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Det fremgår af lov om social pension, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. § 73 i lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017.

Det fremgår af pensionsbeskatningsloven, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. § 68 i lovbekendtgørelse nr. 1088 af 3. september 2015.

Endelig fremgår det af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. § 90, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 1096 af 13. september 2017.

Det fremgår af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. § 38, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 1110 af 10. oktober 2014, med senere ændringer, jf. dog lovens § 38, stk. 2 og 3.

Det bemærkes, at nærværende lovforslag ikke ændrer på den territoriale gyldighed for de bestemmelser, som foreslås ændret i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. De gældende undtagelser i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension jf. § 38, stk. 2 og 3, hvorefter en nærmere afgrænset gruppe af lønmodtagere, som er beskæftiget på Færøerne eller i Grønland, foreslås således opretholdt, jf. de foreslåede *stk. 2 og 3* i § 7 i denne lov.

Det foreslås i *stk. 2*, at danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende på Færøerne, og som er beskæftiget på Færø-

øerne for den danske stat eller for virksomheder og institutioner, der har sæde eller styrelse i den øvrige del af riget, for så vidt de i øvrigt opfylder betingelserne for medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension, omfattes af de ændringer til lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, som er foreslået i lovforslagets § 2.

Det foreslås i *stk. 3*, at Lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges i Grønland for den danske stat eller for danske virksomheder og institutioner, for så vidt de i øvrigt opfylder betingelserne for med-

lemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Tilsvarende regler gælder for danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges for udenlandske virksomheder og institutioner i Grønland, omfattes af de ændringer til lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, som er foreslået i lovforslagets § 2.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 5. Ret til fuld pension for personer over folkepensionsalderen er betinget af mindst 40 års fast bopæl her i riget.

Stk. 2. Er betingelsen for fuld pension efter stk. 1 ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 40 år.

Stk. 3. Når en førtidspensionist overgår til folkepension fra folkepensionsalderen, udbetales pensionen med samme antal fyrretyvendedele som det, hvormed pensionen hidtil har været fastsat.

§ 6. Ret til fuld pension for personer under folkepensionsalderen er betinget af, at bopælstiden udgør mindst 4/5 af årene fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Stk. 2. Er betingelsen for fuld pension efter stk. 1 ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 4/5 af tiden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Den beregnede del af fuld pension nedsættes til nærmeste antal fyrretyvendedele af fuld pension.

§ 7. Ved beregning af brøkpension, som er pension, der ydes med et antal fyrretyvendedele af fuld pension efter § 5, stk. 2, og § 6, stk. 2, beregnes først en fuld pension ved anvendelse af reglerne i kapitel 2 a, 4 og 4 a. Det således beregnede pensionsbeløb nedsættes til de beregnede antal fyrretyvendedele. Tillæg efter §§ 14 og 14 a nedsættes dog ikke.

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, som ændret ved § 33 i lov nr. 1555 af 19. december 2017, foretages følgende ændringer:

1. §§ 5-7 affattes således:

»§ 5. Ret til fuld folkepension er betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.

Stk. 2. Er betingelsen for fuld pension efter stk. 1 ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.

Stk. 3. Forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden, jf. stk. 2, beregnes som en procent, der afrundes til nærmeste hele procent.

Stk. 4. Overgår en førtidspensionist til folkepension ved folkepensionsalderen, udbetales folkepensionen med samme procentandel som den, hvormed førtidspensionen hidtil har været fastsat.

§ 6. Ret til fuld førtidspension er betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Stk. 2. Er betingelsen for fuld pension efter stk. 1 ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Stk. 3. Forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden, jf. stk. 2, beregnes som en procent, der afrundes til nærmeste hele procent.

§ 7. Ved beregning af en procentandel af fuld pension beregnes først en fuld pension ved anvendelse af reglerne i kapitel 2 a, 4 og 4 a. Det beregnede pensionsbeløb nedsættes ved at gange beløbet med den beregnede procent efter § 5, stk. 3, og § 6, stk. 3. Tillæg efter §§ 14 og 14 a nedsættes dog ikke.«

§ 9. Ved opgørelse af bopælstid for personer, der tilkendes førtidspension, og som er omfattet af § 2, stk. 2, nr. 2, sidestilles bopæl i oprindelseslandet med bopæl her i riget. Det samme gælder andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til det, der er nævnt i § 7 i udlændingeloven.

Stk. 2. Stk. 1 finder anvendelse, uanset om den pågældende opnår dansk indfødsret.

Stk. 3. Stk. 1 anvendes kun, så længe den pågældende har fast bopæl her i riget.

Stk. 4. Stk. 1 anvendes ikke for perioder, hvor der er ret til pension fra oprindelseslandet og andre lande, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 5. Stk. 2-4 finder tilsvarende anvendelse, når en person er overgået fra førtidspension til folkepension ved folkepensionsalderen, jf. § 5, stk. 3, i denne lov og § 6 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

§ 10. Ved opgørelse af bopælstid medregnes kun bopælsperioder mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen. Flere bopælsperioder sammenlægges, og den samlede bopælstid nedsættes til nærmeste hele antal år. Ved beregning af forholdet i § 6, stk. 2, afrundes de nævnte tider dog til nærmeste hele antal måneder.

§ 15 b....

Stk. 2....

Stk. 3. Anmodning kan ikke indgives, hvis folkepensionen har været opsat to gange med mellemliggende pensionsudbetaling.

§ 15 e. Ved opsætningens ophør opgør Udbetaling Danmark venteprocenten for opsætningsperioden, jf. dog stk. 3. Venteprocenten opgøres som forholdet mellem antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, og middellevetiden i hele måneder for personer på pensionistens alder

2. Efter § 7 indsættes før overskriften før § 8:

»§ 7 a. Udgør bopælstiden i optjeningsperioden mindre end 12 måneder, udbetales der ikke pension.«

3. § 9 ophæves.

4. § 10 affattes således:

»§ 10. Ved opgørelse af bopælstid medregnes kun bopælsperioder i optjeningsperioden, jf. § 5, stk. 1, og § 6, stk. 1. Flere bopælsperioder sammenlægges, og den samlede bopælstid afrundes til nærmeste hele antal måneder. En måned fastsættes til 30 dage.«

5. I § 15 b, stk. 3, ændres »Anmodning kan ikke indgives, hvis folkepensionen har været opsat« til: »Folkepensionen kan i alt opsættes«.

6. I § 15 e, stk. 1, 2. pkt., ændres »Venteprocenten opgøres« til: »Ved livsvarigt tillæg opgøres venteprocenten«.

7. I § 15 e, stk. 1, indsættes efter 2. pkt.: »Ved tillæg udbetalt over 120 måneder, opgøres venteprocenten som forholdet mellem antallet af hele må-

på ophørstidspunktet. Venteprocenten afrundes til nærmeste hele procent.

Stk. 2. Har folkepensionen været opsat i to perioder, jf. § 15 b, stk. 3, opgøres venteprocenten for den opsatte pension som summen af venteprocenterne for hver periode.

Stk. 3....

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om opgørelsen af venteprocenten.

§ 15 f. Fra opsætningens ophør udbetaler Udbetaling Danmark et månedligt tillæg sammen med folkepensionen, jf. stk. 2.

Stk. 2. Tillægget beregnes som venteprocenten, jf. § 15 e, ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4 for den pågældende måned.

neder, pensionen har været opsat, og middellevetiden over en 10-årig periode i hele måneder for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet.«

8. I § 15 e, stk. 1, 3. pkt., der bliver 4. pkt., ændres »nærmeste hele procent« til: »to decimaler«.

9. I § 15 e, stk. 2, ændres »i to perioder, jf. § 15 b, stk. 3, opgøres venteprocenten for den opsatte pension som summen af venteprocenterne for hver periode« til: »to gange med mellemliggende pensionsudbetaling, jf. § 15 b, stk. 3, opgøres venteprocenten for hver periode for sig«.

10. I § 15 e, stk. 4, indsættes efter »venteprocenten«: »ved livsvarigt tillæg for opsat pension og venteprocenten ved tillæg for opsat pension udbetalt over 120 måneder«.

11. I § 15 f, stk. 2, indsættes efter »jf. § 15 e,«: »stk. 1, 2. pkt.,«.

12. I § 15 f indsættes efter stk. 2 som nye stykker:
»*Stk. 3.* Personer, der har ret til tillæg efter stk. 1, kan vælge at få udbetalt et højere månedligt tillæg til pensionen i 120 måneder, jf. stk. 4, eller vælge at få udbetalt et engangstillæg og et højere månedligt tillæg til den del af pensionen, der udgør pensionstillæg i 120 måneder, jf. stk. 5 og 6, i stedet for efter ordningen efter stk. 1.

Stk. 4. Det højere månedlige tillæg beregnes som venteprocenten, jf. § 15 e, stk. 1, 3. pkt., ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4 for den pågældende måned.

Stk. 5. Engangstillæg beregnes som antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, ganget med grundbeløbets fulde beløb, jf. § 49, delt med 12. Er betingelsen for fuld pension efter § 5, stk. 1, ikke opfyldt, nedsættes tillægget ved at gange med den beregnede procent efter § 5, stk. 3.

Stk. 6. Det højere månedlige tillæg, til den del af pensionen der udgør pensionstillæg, beregnes som venteprocenten, jf. § 15 e, stk. 1, 3. pkt., ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4

Stk. 3. Det beregnede tillæg afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

§ 15 g....

Stk. 2....

Stk. 3. Venteprocenten opgøres efter § 15 e, stk. 1, 2. og 3. pkt.

Stk. 4....

§ 31....

Stk. 2....

Stk. 3....

Stk. 4. Pensionen udbetales ikke, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb, jf. § 49, stk. 1, nr. 12.

Stk. 5. Det beregnede grundbeløb og pensions-tillæg kan højst udbetales med et beløb svarende til integrationsydelse efter § 22, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik, når pensionisten er omfattet af § 46 d.

§ 32 c....

Stk. 2. Pensionen udbetales ikke, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb, jf. § 49, stk. 1, nr. 13.

Stk. 3. Førtdispensionen kan højst udbetales med et beløb svarende til integrationsydelse efter § 22, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik, når pensionisten er omfattet af § 46 d.

§ 33 b. Personer, der modtager førtdispension, kan betale bidrag til en supplerende arbejdsmarkedspension, jf. § 49, stk. 1, nr. 14.

Stk. 2....

Stk. 3....

Stk. 4....

for den pågældende måned fratrukket grundbeløbet.

Stk. 7. Tillæg udbetales efter stk. 1, hvis der ikke er valgt udbetaling, jf. stk. 3, i forbindelse med anmodninger om opsætningens ophør, anmodninger efter § 15 g om at få beregnet og udbetalt folkepension tillagt en venteprocent eller forud for den første pensionsudbetaling efter opsætningsperiodens ophør, hvis opsætningsperioden ophører uden anmodning. Der kan ikke vælges en anden ordning, efter afgørelsen om pensionsudbetaling i henhold til en ordning er meddelt.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 8.

13. I § 15 g, stk. 3, ændres »2. og 3. pkt.« til: »2.-4. pkt.«.

14. § 31, stk. 4, ophæves.

Stk. 5 bliver herefter stk. 4.

15. § 32 c, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

16. I § 33 b, stk. 1, ændres »nr. 14« til: »nr. 12«.

§ 49. Ved fastsættelse af pension for kalenderåret anvendes følgende beløb:

1) ...

12) Minimumsbeløb for udbetalt pension efter § 31, stk. 4, udgør 1/40 af grundbeløbet.

13) Minimumsbeløb for udbetalt pension efter § 32 c, stk. 2, udgør 1/40 af førtidspensionen.

14) Bidraget til den supplerende arbejdsmarkeds-pension, jf. § 33 b, udgør 5.760 kr. årligt.

Stk. 2....

Stk. 3....

Stk. 4. De beløb, der er nævnt i stk. 1, nr. 1, 3, 8, 9 og 12-14, samt i §§ 69-72, afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 12. De beløb, der er nævnt i stk. 1, nr. 2, 4-7, 10 og 11, afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 100.

Stk. 5....

Stk. 6....

§ 56 a....

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal, uden at borgeren indgiver ansøgning herom, vurdere, om borgeren har ret til anden hjælp fra kommunen, når Udbetaling Danmark giver afslag på pension på grund af regler om optjening eller tilkender en brøkpension. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal tilbyde at give vejledning efter § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, når en førtidspensionist overgår til folkepension. Udbetaling Danmark skal give meddelelse til kommunen om personer, der er omfattet af situationerne nævnt i 1. og 2. pkt.

§ 72 d. ...

Stk. 2....

Stk. 3....

Stk. 4. For folkepensionister, der er berettiget til et antal fyrretyvendedele af fuld folkepension efter § 5, stk. 2, nedsættes den beregnede supplerende pensionsydelse i forhold til det fastsatte antal fyrretyvendedele.

Stk. 5....

Stk. 6....

17. § 49, stk. 1, nr. 12 og 13, ophæves.

Nr. 14 bliver herefter nr. 12.

18. I § 49, stk. 4, 1. pkt., ændres »12-14« til: »12«.

19. I § 56 a, stk. 4, 1. pkt., ændres »brøkpension« til: »procentandel af fuld pension«.

20. § 72 d, stk. 4, affattes således:

»*Stk. 4.* For folkepensionister, der er berettiget til en procentandel af fuld pension, jf. § 5, stk. 2, nedsættes den beregnede supplerende pensionsydelse i forhold hertil, jf. § 5, stk. 3.«

Stk. 7...

Stk. 8...

§ 9 a. Udbetaling af tillægspensionen kan udskydes regnet fra folkepensionsalderen. Udbetalingen kan dog ikke udskydes til ud over det fyldte 75. år. Tillægspensionen forhøjes, for hver måned udbetalingen udskydes. Den forhøjede pension erhverves i overensstemmelse med den tarif, der fastsættes en gang om året for det følgende år af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Den indstillede årlige tarif fastsættes på grundlag af en af markedsværdibaseret optjeningsrente, jf. § 8 c, stk. 2.

§ 14 c. Ydelsen efter § 14 b, stk. 1, nedsættes med lige store beløb fra og med det år, hvor medlemmet fylder 66 år, til og med det år, hvor medlemmet fylder 69 år, således at retten til ydelsen helt bortfalder ved medlemmets fyldte 70. år.

§ 40. Personer, født i marts måned 1898, oppebærer tillægspension i overensstemmelse med reglerne i denne lov fra 1. april 1965 at regne, uanset bestemmelserne i §§ 5, stk. 1, og 9, stk. 1, for så vidt de opfylder betingelserne i § 8 for opnåelse af pensionsanciennitet.

§ 2

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1110 af 10. oktober 2014 som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 1569 af 15. december 2015, og senest ved § 12 i lov nr. 1547 af 19. december 2017, foretages følgende ændringer:

1. § 9 a, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Udbetalingen kan ikke udskydes i mere end 10 år regnet fra den 1. i måneden efter, at medlemmet har nået folkepensionsalderen.«

2. § 14 c affattes således:

»§ 14 c. Ydelsen efter § 14 b, stk. 1, nedsættes med lige store beløb en gang hvert år, første gang den 1. i måneden 12 måneder efter, at medlemmet når folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension. Ydelsen bortfalder helt den 1. i måneden 5 år efter, at medlemmet har nået folkepensionsalderen.«

3. § 40 ophæves.

§ 3

I pensionsbeskatningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1088 af 3. september 2015, som senest ændret ved § 1 i lov nr. 1682 af 26. december 2017, foretages følgende ændring:

1. Efter § 49 B indsættes:

»§ 49 C. Engangstillæg udbetalt efter § 15 f, stk. 3, i lov om social pension medregnes i den skattepligtige indkomst. Beskatningen sker med satsen for indkomstskat efter personskattelovens § 6, satsen for sundhedsbidrag efter personskattelovens § 8 og satserne for kommunal indkomstskat og kirkeskat for det indkomstår, hvor engangstillægget

medregnes i den skattepligtige indkomst. For skattepligtige, der svarer skat efter personskattelovens § 8 c, anvendes beskatningsprocenten efter personskattelovens § 8 c i stedet for satsen for kommunal indkomstskat.«

§ 8. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler for behandling og opfølgning af sagerne, herunder særlige tidsfrister for visse typer sager, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ældreministeren kan fastsætte regler for behandling og opfølgning af sager efter §§ 79, 79 a, 83-84, 86, 88, 90-94 a, 119-122, 151-151 c, § 161, stk. 2 og 3, og §§ 192 og 192 a i lov om social service, herunder særlige tidsfrister for visse typer af sager.

§ 4

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1096 af 13. september 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 660 af 8. juni 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 8, *stk. 1*, ændres »stk. 2« til: »stk. 2 og 3«, og som *stk. 3* indsættes:

»*Stk. 3.* Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler for behandling og opfølgning af sager på beskæftigelsesområdet, herunder særlige tidsfrister for visse typer af sager.«

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2018, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 2, nr. 1 og 2, træder i kraft den 1. januar 2019.

§ 6

Stk. 1. Lovens § 1, nr. 1 og 2, nr. 4 og nr. 14-20, finder ikke anvendelse for personer, som ved lovens ikrafttræden er tilkendt folkepension eller førtidspension eller for hvem, der er påbegyndt en sag om førtidspension efter lov om social pension. For disse personer finder de hidtil gældende regler i §§ 5-7, 10, § 31, stk. 4 og 5, § 32 c, stk. 2 og 3, § 33 b, stk. 1, § 49, stk. 1, nr. 12-14, § 49, stk. 4, § 56 a, stk. 4, og § 72 d, stk. 4, i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, anvendelse.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1 og 2, nr. 4 og nr. 14-20, finder ikke anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen inden den 1. juli 2025. For disse personer finder de hidtil gældende regler i §§ 5-7, 10, § 31, stk. 4 og 5, § 32 c, stk. 2 og 3, § 33 b, stk. 1, § 49, stk. 1, nr. 12-14, § 49, stk. 4, § 56 a, stk. 4, og § 72 d, stk. 4, i lov om social pension, jf.

lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, anvendelse.

Stk. 3. Lovens § 1, nr. 3, finder ikke anvendelse for personer, som er meddelt opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, og som ved lovens ikrafttræden er tilkendt førtidspension eller for hvem der er påbegyndt en sag om førtidspension efter lov om social pension. For disse personer finder den hidtil gældende § 9 i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, anvendelse.

Stk. 4. Lovens § 1, nr. 3, finder ikke anvendelse for personer, som er meddelt opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark inden den 1. september 2015, og som når folkepensionsalderen inden den 1. januar 2021. For disse personer finder den hidtil gældende § 9 i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, anvendelse.

Stk. 5. Lovens § 1, nr. 8, finder ikke anvendelse for personer, der har optjent ret til venteprocent, og hvor opsætningsperioden er ophørt inden den 1. juli 2018.

Stk. 6. Lovens § 1, nr. 12, finder ikke anvendelse for den del af perioder med opsat pension og perioder med arbejde efter folkepensionsalderen, der ligger inden 1. juli 2018. For sådanne perioder finder de hidtil gældende regler i § 15 f, stk. 1 og 2, i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, anvendelse.

Stk. 7. For personer omfattet af stk. 1 og 2, som vælger at få udbetalt engangstillæg, jf. lovens § 1, nr. 12, og som ikke opfylder betingelsen for fuld pension efter den hidtil gældende § 5, stk. 1, i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, nedsættes engangstillægget forholdsmæssigt efter den hidtil gældende regel i § 5, stk. 2, i lov om social pension.

§ 7

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende på Færøerne, og som er beskæftiget på Færøerne for den danske stat eller for virksomhe-

der og institutioner, der har sæde eller styrelse i den øvrige del af riget, er omfattet af § 2, for så vidt de i øvrigt opfylder betingelserne for medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 3. Lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges i Grønland for den danske stat eller for danske virksomheder og institutioner, er omfattet af § 2, for så vidt de i øvrigt opfylder betingelserne for medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Tilsvarende regler gælder for danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges for udenlandske virksomheder og institutioner i Grønland.